

การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครู
ในโรงเรียนโพธิสัมพันธ์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

ประวิตศาสน์ อภิชาติ

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

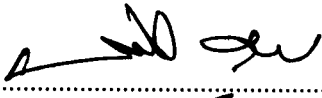
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

มิถุนายน 2560

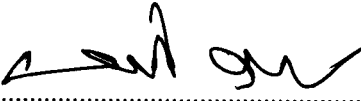
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ ได้พิจารณา
งานนิพนธ์ของ ประวัติศาสตร์ อภินิหาร ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ดร.ชัยพงษ์ รุ่งงาม)

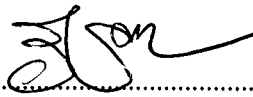
คณะกรรมการสอบงานนิพนธ์

.....ประธาน
(ดร.ชัยพงษ์ รุ่งงาม)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร อิ่มสวาสดี)

คณะศึกษาศาสตร์อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.วิจิต สุรัตน์เรืองชัย)

วันที่... 8 ...เดือน... มิถุนายน ... พ.ศ. 2560

กิตติกรรมประกาศ

งานนิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณา ให้คำปรึกษา และช่วยให้คำแนะนำ แก่ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดียิ่งจาก ดร.ชัยพนธ์ รังงาม อาจารย์ที่ปรึกษา งานนิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร อิ่มสวัสดิ์ กรรมการสอบงานนิพนธ์ ผู้วิจัยได้รับแนวทางในการศึกษาค้นคว้าและประสบการณ์อย่างกว้างขวาง ในการทำงานนิพนธ์ในครั้งนี้ จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก ดร.สุรัตน์ ไชยชมพู และ ดร.สรวิทย์ สรรค์ อังกูรสิริปรีชา ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้กรุณาตรวจสอบความเที่ยงตรงของ แบบสอบถาม และขอขอบคุณกลุ่มตัวอย่างทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม เพื่อการวิจัยครั้งนี้

สุดท้ายนี้ ขอขอบคุณครอบครัว รวมถึงเพื่อนนิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา กลุ่ม 3/2558 ซึ่งเป็นผู้ให้การสนับสนุนช่วยเหลือ ขอขอบคุณ นางสาวผานิต นาคลำภา ที่ได้ช่วยเหลือและให้กำลังใจในการทำงานนิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จ

คุณค่าและประโยชน์อันพึงเกิดจากงานนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบให้เป็นกตัญญูบูชาแด่ บิดา มารดา ครูอาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอนให้ความรู้ ให้ความรัก ให้ความเมตตาแก่ผู้วิจัยมาตลอด และขอให้เป็นความงามที่มีคุณค่ากับการศึกษาของชาติและ เยาวชนของชาติต่อไป

ประวีตีสานน์ อภิชาติ

58920403: สาขาวิชา: การบริหารการศึกษา; กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)

คำสำคัญ: ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง/ โรงเรียนโพธิสัมพันธ์พิทยาคาร/ สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

ประวัติศาสตร์ อภิชาติ: การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน
ของครูในโรงเรียนโพธิสัมพันธ์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18
(INSTRUCTIONAL MANAGEMENT UNDER THE SUFFICIENCY ECONOMY PHILOSOPHY IN
PHOTHISAMPHAN PITTAYAKARN SCHOOL UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL
SERVICE AREA OFFICE 18) คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์: ชัยพจน์ รักงาม, กศ.ด. 87 หน้า.
ปี พ.ศ. 2560.

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจ
พอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครูในโรงเรียนโพธิสัมพันธ์พิทยาคาร สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามวุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน
โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนโพธิสัมพันธ์พิทยาคาร
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ในปีการศึกษา 2559 จำนวน 89 คน จากตาราง
การกำหนดขนาดของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, p. 608) แล้วทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น
(Stratified random sampling) ตามวุฒิการศึกษา เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า
(Rating scale) ของลิเคิร์ต (Likert scale) จำนวน 38 ข้อ ได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .75-.93
และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ทั้งฉบับได้ค่า .81 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) การทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว
(One-way ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครู
ในโรงเรียนโพธิสัมพันธ์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยรวมอยู่ใน
ระดับมาก
2. ผลการเปรียบเทียบการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน
ของครูในโรงเรียนโพธิสัมพันธ์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18
จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
3. ผลการเปรียบเทียบการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน
ของครูในโรงเรียนโพธิสัมพันธ์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18
จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

58920403: MAJOR: EDUCATIONAL ADMINISTRATION; M.Ed. (EDUCATIONAL ADMINISTRATION)

KEYWORDS: SUFFICIENCY ECONOMY/ PHOTHISAMPHAN PITTAYAKARN SCHOOL/ SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 18

PRAWATSAT APICHAT: INSTRUCTIONAL MANAGEMENT UNDER THE SUFFICIENCY ECONOMY PHILOSOPHY IN PHOTHISAMPHAN PITTAYAKARN SCHOOL UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 18. ADVISOR: CHAIPOOT RAKNGAM, Ed.D. 87 P. 2017.

The purposes of this study were to investigate and to compare the instructional management under the Sufficiency Economy Philosophy in Phothisamphan Pittayakarn School under the Secondary Educational Service Area Office 18, as classified by educational qualifications and working experiences. Based on Krejcie & Morgan Table of Sample Size (1970, p. 609), the sample of the study, derived by means of stratified random sampling using educational qualifications as a criterion, consisted of 89 school teachers of Phothisamphan Pittayakarn School under the Secondary Educational Service Area Office 18, in the academic year of 2016. A 39-item, Likert rating-scale questionnaire with the discriminating power of items between .75-.93 and with the reliability at .81 was used for data collection. Mean, Standard Deviation, *t*-test, and One-way ANOVA were statistical devices employed for the data analysis.

The finding revealed as follows:

1. The existing situation of the instructional management under the Sufficiency Economy Philosophy in Phothisamphan Pittayakarn School under the Secondary Educational Service Area Office 18, as a whole, was rated at a high level.
2. On the comparison of the instructional management under the Sufficiency Economy Philosophy in Phothisamphan Pittayakarn School under the Secondary Educational Service Area Office 18, as classified by educational qualifications, no statistically significant differences were found.
3. On the comparison of the instructional management under the Sufficiency Economy Philosophy in Phothisamphan Pittayakarn School under the Secondary Educational Service Area Office 18, as classified by working experiences, no statistically significant differences were found.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
คำถามในการวิจัย.....	3
สมมติฐานในการวิจัย	3
ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
สภาพทั่วไปของการจัดการศึกษาโรงเรียน โปธิสัมพันธ์พิทยาคาร.....	8
แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	15
การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา.....	20
ความหมายและความสำคัญของการสอน	29
ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย	33
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	34
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	38
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	38
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	39
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	40
การพัฒนาเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ	41

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	42
การวิเคราะห์ข้อมูล	42
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	43
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	44
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	44
ลำดับขั้นตอนการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	44
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	45
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	59
สรุปผล	59
อภิปรายผล	61
ข้อเสนอแนะ.....	65
บรรณานุกรม.....	67
ภาคผนวก	73
ภาคผนวก ก.....	74
ภาคผนวก ข.....	78
ภาคผนวก ค.....	80
ประวัติย่อของผู้วิจัย	87

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามวุฒิการศึกษา.....	39
2	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพบุคลากร	45
3	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพบุคลากร	46
4	ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนในโรงเรียนโพธิ์สัมพันธ์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยรวมและรายด้าน	46
5	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนในโรงเรียนโพธิ์สัมพันธ์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ด้านความพอประมาณ โดยรวมและรายข้อ	47
6	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนในโรงเรียนโพธิ์สัมพันธ์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ด้านความมีเหตุผล โดยรวมและรายข้อ	49
7	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนในโรงเรียนโพธิ์สัมพันธ์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี โดยรวมและรายข้อ	50
8	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนในโรงเรียนโพธิ์สัมพันธ์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ด้านเงื่อนไขความรู้ โดยรวมและรายข้อ	51
9	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนในโรงเรียนโพธิ์สัมพันธ์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ด้านเงื่อนไขคุณธรรม โดยรวมและรายข้อ	52

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
10	54
ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนในโรงเรียนโพธิสัมพันธ์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามวุฒิทางการศึกษา	
11	55
เปรียบเทียบการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนใน โรงเรียนโพธิสัมพันธ์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามวุฒิการศึกษา.....	
12	56
ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนใน โรงเรียนโพธิสัมพันธ์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามประสบการณ์ของครูผู้สอน	
13	58
การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนใน โรงเรียนโพธิสัมพันธ์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามประสบการณ์ของครูผู้สอน	
14	79
ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม	

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
2	แผนผังโรงเรียน โพลีเทคนิคพิทยาคาร.....	10
3	สรุปปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง.....	16
4	วิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง.....	31

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ทรงพระราชทานแก่พสกนิกรชาวไทยตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2517 ขณะนี้ได้หยั่งรากลึกกลงในสังคมไทย พระองค์ทรงให้ความสำคัญกับ “การพัฒนาคน” ในการดำเนินวิถีชีวิตอย่างมั่นคงบนพื้นฐานของการพึ่งตนเอง ความพอมี พออยู่ พอกิน การรู้จักความพอประมาณ การคำนึงถึงหลักความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี และทรงเตือนสติประชาชนคนไทยไม่ให้ประมาท ตระหนักถึงความถูกต้องตามหลักวิชา ตลอดจนมีหลักคุณธรรมเป็นกรอบในการดำรงชีวิต หลักการทรงงานของพระองค์ จะเน้นการ “เข้าใจ เข้าถึง และร่วมพัฒนา” อย่างสอดคล้องกับ “ภูมิสังคม” ที่ให้ความสำคัญกับความหลากหลายของระบบภูมินิเวศ เศรษฐกิจ วัฒนธรรม ประเพณี เพื่อผลประโยชน์ของประชาชน โดยที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เป็นการพัฒนาที่มุ่งสู่ “การพึ่งพาตนเอง” ดำเนินการด้วยความรอบคอบ วิเคราะห์ ระมัดระวัง “ทำตามลำดับขั้นตอน” มีการทดลองด้วยความเพียรจนมั่นใจ จึงนำไปเผยแพร่ให้เกิดประโยชน์สู่สาธารณะ สังคมไทยได้ตระหนักและน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญานำทางในการพัฒนาประเทศ ตั้งแต่ที่ประเทศไทยเผชิญกับภาวะวิกฤตเศรษฐกิจ และสถานการณ์ในขณะนั้น ได้สะท้อนผลการพัฒนาประเทศที่ไม่สมดุลและยั่งยืน เนื่องจากมุ่งการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเป็นหลัก ขณะที่สังคมเผชิญปัญหาหลายด้าน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรมลง ปัจจุบันการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นไปอย่างกว้างขวาง เป็นปรัชญาที่ชี้นำยุทธศาสตร์และนโยบายการพัฒนาประเทศให้มุ่งสู่การพัฒนาที่มั่นคงและยั่งยืน ในสังคมไทยทุกภาคส่วนได้นำไปเป็นแนวทางการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติตนในทุกระดับตั้งแต่ระดับครอบครัว ชุมชน จนถึงระดับประเทศชาติ โดยมีส่วนเสริมสร้างภูมิคุ้มกันและบริหารจัดการความเสี่ยง ทำให้สังคมไทยสามารถฟื้นตัวและผ่านพ้นภาวะวิกฤตเศรษฐกิจและภัยพิบัติได้ดีกว่าในอดีต อย่างไรก็ตาม การพัฒนาประเทศในอนาคต สังคมไทยยังมีปัญหาเชิงโครงสร้างที่เป็นจุดอ่อนและอุปสรรคสำคัญ โดยเฉพาะความเหลื่อมล้ำในสังคม และการบริหารจัดการภาครัฐที่อ่อนแอ ประกอบกับต้องเผชิญการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วและรุนแรงภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ ซึ่งเป็นทั้งโอกาสและข้อจำกัด จึงต้องปรับตัวเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง โดยการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง มุ่งให้เกิดภูมิคุ้มกันและมีการจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสม บนพื้นฐานขององค์ความรู้

เทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ รวมทั้งการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง จริงจัง และมีธรรมาภิบาล (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2555)

กระทรวงศึกษาธิการ ในฐานะหน่วยงานหลักในการพัฒนาคนและสร้างเยาวชน ให้มีคุณภาพของประเทศได้ตระหนักและเห็นคุณค่าในภารกิจดังกล่าว จึงมีนโยบายที่จะสร้าง กระบวนการเรียนรู้ตามรอยพระยุคลบาท เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง โดยอัญเชิญมาใช้เป็นหลัก ในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพสามารถพึ่งตนเองได้ คนส่วนใหญ่พอมี พอกิน พอใช้ พออยู่ ในการดำเนินชีวิต โดยใช้หลักความพอประมาณ การคำนึงถึงความมีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว และมีคุณธรรมกำกับความรู้เป็นกรอบในการดำรงชีวิต และเป็นพลเมืองดีของชาติ จึงได้ร่วมกับ คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ สร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง ในวงการศึกษาเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง จนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้เหมาะสมกับบทบาทภารกิจของแต่ละบุคคล และปลูกฝังปรับเปลี่ยนกระบวนการดำรงชีวิตให้อยู่บนพื้นฐานของเศรษฐกิจพอเพียง ตลอดจน นำไปสู่การปรับแนวทางการพัฒนาด้วยการกำหนดนโยบายด้านการศึกษาโดยนำปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ใช้คุณธรรมเป็นพื้นฐานของกระบวนการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษา สถาบันครอบครัวชุมชน สถาบันทางศาสนา และองค์กรภาคส่วนต่าง ๆ ให้มีส่วนร่วมในการจัด การศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ตามเจตนารมณ์ของการปฏิรูปการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550, หน้า 2)

จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ นำไปสู่การประกาศนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ผ่านสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดให้เรื่องหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไว้ในหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ที่สถานศึกษาทุกแห่งต้องมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยการปลูกฝัง อบรม สร้างอุปนิสัยอย่างพอเพียงให้เกิดขึ้นต่อผู้เรียน โดยให้สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา ทุกเขตเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนและขยายผลไปสู่สถานศึกษา เพื่อเข้ารับ การประเมินเป็นสถานศึกษาพอเพียง และจัดตั้งศูนย์ขับเคลื่อนการพัฒนาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง โดยกำหนดให้ทุกโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขั้นพื้นฐาน ต้องผ่าน การประเมินเป็นสถานศึกษาพอเพียงตามยุทธศาสตร์ระยะ 3 ปี ตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2558-2560 เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่กำหนด จุดมุ่งหมายให้นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัย และปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้ในการเรียน การสอนของครูใน โรงเรียน โพนธัมพันธ์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน รวมทั้งใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาการบริหาร สถานศึกษา ให้เกิดการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง คือ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกันที่ดี เงื่อนไขความรู้ และเงื่อนไข คุณธรรม อันจะส่งผลต่อการพัฒนาการจัดการศึกษาของ โรงเรียน ให้มีคุณภาพและบรรลุจุดมุ่งหมาย ของแนวทางการนำปรัชญาการศึกษาสู่สถานศึกษาสืบต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนการสอนของครู ในโรงเรียน โพนธัมพันธ์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามวุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน
2. เพื่อเปรียบเทียบการนำ หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียน การสอนของครูใน โรงเรียน โพนธัมพันธ์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามวุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

คำถามในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน ของครูใน โรงเรียน โพนธัมพันธ์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 จำแนกตามวุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน อยู่ในระดับใด
2. เพื่อเปรียบเทียบในการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียน การสอนของครูใน โรงเรียน โพนธัมพันธ์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามวุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน แตกต่างกันหรือไม่

สมมติฐานในการวิจัย

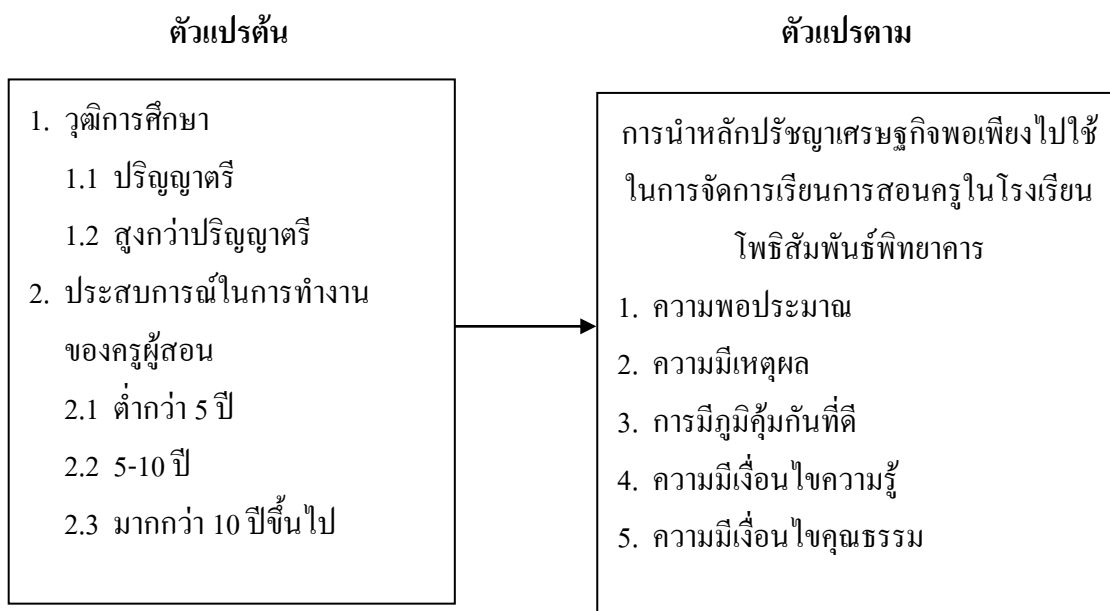
การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครู ในโรงเรียน โพนธัมพันธ์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามวุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน ที่แตกต่างกัน จะมีการนำหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการเรียนการสอนแตกต่างกัน

ประโยชน์ที่จะได้รับการวิจัย

1. เป็นข้อมูลให้ผู้บริหารและครูทราบถึงการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการเรียนการสอนของครูในโรงเรียน โภชสัมพันธ์พิทยาคาร
2. ผู้บริหารของโรงเรียนได้รับทราบปัญหาในการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการเรียนการสอนของครูในโรงเรียน โภชสัมพันธ์พิทยาคาร
3. เป็นแนวทางในการดำเนินการวิจัยในสถานศึกษาอื่น ๆ ต่อไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งที่จะการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของครูไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน โภชสัมพันธ์พิทยาคารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยผู้วิจัยยึดหลักการเรียนรู้ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดย สุรพร เอี้ยวถาวร (2550, หน้า 10-15) วิธีชีวิตพอเพียง: กระบวนการจัดการเรียนรู้ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ว่าเป็นการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการดำเนินชีวิตแบบพึ่งตนเองอย่างมีความพอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเอง ผู้เรียนสามารถประยุกต์ความรู้ได้อย่างเหมาะสมภายใต้คุณธรรม ความซื่อสัตย์ ความอดทน และความ پاکเพียร ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตของเนื้อหา

ในการวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของครูในโรงเรียนโพธิสัมพันธ์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน กระบวนการจัดการเรียนรู้ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการดำเนินชีวิตแบบพึ่งตนเองอย่างมีความพอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเอง ผู้เรียนสามารถประยุกต์ความรู้ได้อย่างเหมาะสมภายใต้คุณธรรม ความซื่อสัตย์ ความอดทน และความพากเพียร (สุริพร เอี้ยวถาวร, 2550)

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ ครูในโรงเรียนโพธิสัมพันธ์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ปีการศึกษา 2559 จำนวน 115 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ได้แก่ ครูในโรงเรียนโพธิสัมพันธ์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ปีการศึกษา 2559 โดยใช้ตารางสำเร็จรูปในการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-610) ทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามวุฒิการศึกษา และของครูผู้สอน แล้วทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 89 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรต้น

3.1.1 วุฒิการศึกษา

3.1.1.1 ปริญญาตรี

3.1.1.2 สูงกว่าปริญญาตรี

3.1.2 ประสบการณ์ทำงานของครูผู้สอน

3.1.2.1 ต่ำกว่า 5 ปี

3.1.2.2 5-10 ปี

3.1.2.3 มากกว่า 10 ปีขึ้นไป

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนของครูในโรงเรียนโพธิสัมพันธ์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง พิจารณาจากองค์ประกอบของปรัชญา แนวคิด เศรษฐกิจพอเพียง 5 ด้าน คือ

- 3.2.1 ความพอประมาณ
- 3.2.2 ความมีเหตุผล
- 3.2.3 การมีภูมิคุ้มกันที่ดี
- 3.2.4 ความมีเงื่อนไขความรู้
- 3.2.5 ความมีเงื่อนไขคุณธรรม

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การจัดการเรียนการสอน หมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ของครูในสถานศึกษาโรงเรียน โพรสิสัมพันธ์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษา เขต 18
2. ครู หมายถึง ครูที่ปฏิบัติงานสอนในโรงเรียน โพรสิสัมพันธ์พิทยาคาร
3. วุฒิกการศึกษา หมายถึง วุฒิกการศึกษาของครูโรงเรียน โพรสิสัมพันธ์พิทยาคารทำหน้าที่ปฏิบัติการสอน โดยแบ่งเป็น 2 ระดับ ได้แก่
 - 3.1 ระดับปริญญาตรี
 - 3.2 ระดับสูงกว่าปริญญาตรี
4. ประสบการณ์ในการทำงาน หมายถึง ระยะเวลาการปฏิบัติงานในตำแหน่งครูผู้สอนภายในโรงเรียน โดยแบ่งเป็นต่ำกว่า 5 ปี 5-10 ปี และตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป
5. หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง แนวทางที่ครูในโรงเรียน โพรสิสัมพันธ์พิทยาคารนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนโดยยึดหลักการ 5 ด้าน ได้แก่ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดี ความมีเงื่อนไขความรู้ และความมีเงื่อนไขคุณธรรม
 - 5.1 ความพอประมาณ หมายถึง การจะทำอะไร มีความพอดี ต่อความจำเป็นเหมาะสมกับฐานะของตนเอง ไม่มากไปไม่น้อยไป ไม่สร้างความเดือนร้อนให้ตนเองและผู้อื่น
 - 5.2 ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจอย่างมีเหตุผลบนพื้นฐานของความถูกต้องตามหลักวิชาการ หลักกฎหมาย หลักศีลธรรมจริยธรรม และวัฒนธรรมที่ดีงาม โดยมีการพิจารณาจากเหตุ ปัจจัย ที่เกี่ยวข้องอย่างมีสติคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น
 - 5.3 การมีภูมิคุ้มกันที่ดี หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม อย่างไม่เสียดายเกินไป ไม่ประมาท เพื่อให้สามารถปรับตัวและรับมือได้อย่างทันท่วงทีกับผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในอนาคต โดยคำนึงถึงสถานการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งใกล้และไกล

5.4 ความมีเงื่อนไขความรู้ หมายถึง มีความรู้เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน มีความรอบคอบและความระมัดระวังที่จะนำความรู้ต่าง ๆ เหล่านั้น มาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผนและในชั้นปฏิบัติ

5.5 ความมีเงื่อนไขคุณธรรม หมายถึง การตระหนักในคุณธรรม รู้ผิดชอบชั่วดี ซื่อสัตย์สุจริต ใช้สติปัญญาอย่างถูกต้องและเหมาะสมในการดำเนินชีวิต และด้านการกระทำ คือ มีความขยันหมั่นเพียร อดทน รู้จักแบ่งปัน และรับผิดชอบในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม

6. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 หมายถึง หน่วยงานทางการศึกษาที่ดำเนินงานอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีการจัดระบบงาน การกระจายอำนาจในการบริหาร และการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาในพื้นที่ เขต 18 (ชลบุรี-ระยอง)

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ในโรงเรียนโพธิสัมพันธ์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร โดยแบ่งเนื้อหาสาระ ดังนี้

1. สภาพทั่วไปของการจัดการศึกษาโรงเรียนโพธิสัมพันธ์พิทยาคาร
2. แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
3. การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา
4. ความหมายความสำคัญของการสอน
5. ตัวแปรที่เกี่ยวข้อง
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 6.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

สภาพทั่วไปของการจัดการศึกษาโรงเรียนโพธิสัมพันธ์พิทยาคาร

ข้อมูลทั่วไป

ชื่อสถานศึกษา โรงเรียนโพธิสัมพันธ์พิทยาคาร ตั้งอยู่เลขที่ 419 หมู่ 5 ตำบลนาเกลือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

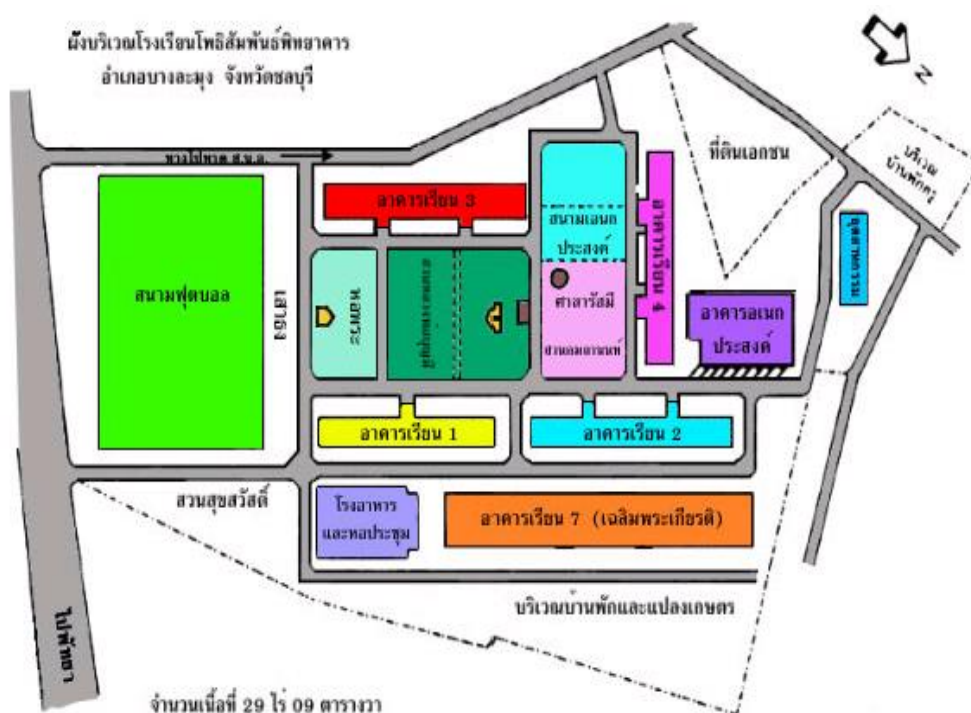
โรงเรียนโพธิสัมพันธ์พิทยาคาร เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 แบบสหศึกษา มีเนื้อที่ 29 ไร่ 9 ตารางวา เขตพื้นที่บริการ 2 ตำบล ได้แก่ ตำบลนาเกลือ และตำบลหนองปรือ

โรงเรียนโพธิสัมพันธ์พิทยาคาร ก่อตั้งขึ้นโดยพระครูโพธิสารประสาธน์ (พระครูปลัดบุญมี) อดีตเจ้าอาวาสวัดโพธิสัมพันธ์ ท่านดำเนินการขอให้ทางราชการอนุมัติการเปิดโรงเรียนมัธยมประจำอำเภอขึ้น ด้วยความประสงค์ของชาวอำเภอบางละมุงว่า ต้องการให้มีโรงเรียนที่เปิดสอนถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เพื่อนักเรียนในท้องถิ่นที่จบชั้นมัธยมปีที่ 3 จะได้มีโอกาสศึกษาต่อจนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ภายในอำเภอบางละมุง ไม่ต้องไปเรียนที่อำเภออื่น ต่อมากระทรวงศึกษาธิการได้อนุมัติให้เปิดโรงเรียนตามคำขอ ทำการสอนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ในปีการศึกษา 2503 ให้ชื่อว่า “โรงเรียนโพธิสัมพันธ์พิทยาคาร” โดยมี ม.ล.ปิ่น มาลากุล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการในสมัยนั้น เป็นผู้กระทำพิธีเปิดโรงเรียน เมื่อวันที่ 3 เมษายน

พ.ศ. 2503 ใช้ตัวอักษรย่อว่า “ซบ.24” และวันที่ 10 กรกฎาคมของทุกปี ถือว่า เป็นวันสถาปนาโรงเรียน (หลวงพ่อบุญมี เกิดวันที่ 10 กรกฎาคม พ.ศ. 2456)

โรงเรียนเปิดทำการสอนนักเรียนชั้นมัธยมปีที่ 4 เมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม พ.ศ. 2503 รับนักเรียนที่จบชั้นมัธยมปีที่ 3 จำนวน 40 คน โดยใช้อาคารเรียนของโรงเรียนประชาบาล วัดโพธิ์สัมพันธ์ ซึ่งท่านพระครูปลัดบุญมี ได้เป็นผู้นำในการจัดสร้างอาคารเรียนหลังดังกล่าวขึ้นภายในบริเวณวัดทางด้านทิศใต้ของพระอุโบสถ เป็นอาคารเรียนถาวรแบบ 2 ชั้น 6 ห้องเรียน จำนวน 1 หลัง โดยได้รับเงินบริจาคจากผู้ที่เกี่ยวข้องท่านจำนวน 90,000 บาท สมทบกับเงินที่สภาจังหวัดชลบุรี อนุมัติ จำนวน 170,000 บาท เป็นสถานที่เรียน มีครูทำการสอน 2 คน คือ นายชะลอ ฉายวิโรจน์ ครูจากโรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรม นุเคราะห์” ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากจังหวัดชลบุรี ให้ดำรงตำแหน่งครูใหญ่ และนางทองม้วน ฉายวิโรจน์ เป็นครูน้อย ในปีการศึกษา 2504 เปลี่ยนระบบการเรียนจากชั้นมัธยมปีที่ 4 เป็นชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (ม.ศ.1) ตามพระราชบัญญัติการศึกษาฉบับใหม่กำหนดชั้นประถมศึกษาเป็น 7 ปี (ป.1-ป.7) และเมื่อวันที่ 1 มิถุนายน พ.ศ. 2504 ทางราชการได้แต่งตั้งครูมาเพิ่มอีก 3 คน คือ นายชุมพล ปาลกะวงศ์ ณ อยุธยา นายพยุงศักดิ์ อินทนิล และนายวินัย ยิ้มงาม จากห้องเรียนเดียวขยายมาถึง 6 ห้องเรียน ในปีการศึกษา 2511

ปัจจุบัน โรงเรียนโพธิ์สัมพันธ์พิทยาคาร มีอาคารเรียน 6 อาคาร อาคารฝึกงาน 1 อาคาร

ภาพที่ 2 แผนผังโรงเรียนโพธิ์สัมพันธ์พิทยาคาร

วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย อัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของสถานศึกษา

โรงเรียนโพธิ์สัมพันธ์พิทยาคาร กำหนดปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ อัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของสถานศึกษา ไว้ดังนี้

ปรัชญา	ทุกคนมีค่าต่อสังคม
คำขวัญ	เรียนดี เล่นดี มีวินัย ใฝ่คุณธรรม
คติธรรม	ปัญญา นรณํ รตนํ (ปัญญาเป็นแก้วของนรชน)
สีประจำโรงเรียน	แสด-ขาว
ตราประจำโรงเรียน	เสมาธรรมจักรล้อมรอบด้วยใบโพธิ์ เป็นวงกลมมีคำว่า ปัญญา นรณํ รตนํ แปลว่า ปัญญาเป็นแก้วของนรชน
อักษรย่อ	พ.ส.พ.
ต้นไม้ประจำโรงเรียน	ต้นโพธิ์
วิสัยทัศน์	ก้าวล้ำเทคโนโลยี สร้างคนดี มีความรู้ คู่สากล
อัตลักษณ์	เก่งวิชา กล้าแสดงออก และสร้างสรรค์
เอกลักษณ์	แหล่งสร้างคนดี

พันธกิจของโรงเรียน

1. พัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ โดยใช้สื่อเทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย
2. ส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรม เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ และการบริหารจัดการ
3. ส่งเสริมให้บุคลากรและผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์ และมีสุนทรียภาพทางด้านดนตรีนาฏศิลป์ กีฬา ศิลปะ
4. พัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพเป็นพลโลกตามมาตรฐานสากล
5. พัฒนาโรงเรียนเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากลและพัฒนาครูให้เป็นครูมืออาชีพ สามารถจัดการเรียนรู้เทียบเคียงมาตรฐานสากล
6. พัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อรองรับการประเมินภายนอก และมีผลการประเมินระดับดีมาก
7. พัฒนาอาคารสถานที่ บรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ส่งเสริมสุขภาพผู้เรียนและมีความปลอดภัย
8. ส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

เป้าประสงค์

1. เพื่อจัดหา สร้าง และพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี
2. เพื่อใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ
3. เพื่อพัฒนาบุคลากรในการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย
4. เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ โดยใช้สื่อเทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย
5. เพื่อส่งเสริมให้บุคลากรและผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์ และมีสุนทรียภาพทางด้านดนตรีนาฏศิลป์ กีฬา ศิลปะ
6. เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพเป็นพลโลกตามมาตรฐานสากล
7. เพื่อพัฒนาโรงเรียนให้เป็นแหล่งสร้างคนดี และพัฒนาครูให้เป็นครูมืออาชีพ สามารถจัดการเรียนรู้เทียบเคียงมาตรฐานสากล
8. เพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อรองรับการประเมินภายนอกและมีผลการประเมินระดับดีมาก
9. เพื่อพัฒนาอาคารสถานที่ บรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ส่งเสริมสุขภาพผู้เรียนและมีความปลอดภัย
10. เพื่อส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

แนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

1. ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามศักยภาพ และมีความเสมอภาคทางการศึกษา
2. พัฒนาประสิทธิภาพ การบริหารจัดการองค์กรและเทคโนโลยี โดยให้ชุมชนและท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล
3. พัฒนาและสนับสนุนการจัดบรรยากาศ สิ่งแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวก ให้เอื้อต่อการเรียนรู้
4. พัฒนาและปรับปรุง หลักสูตร ส่งเสริมระบบการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นผู้เรียน เป็นสำคัญให้นักเรียนดีเก่ง มีสุข สำนึกความเป็นไทย และดำรงชีวิตตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
5. พัฒนาคูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนให้มีทักษะเป็นมืออาชีพและสามารถจัดการเรียนรู้ และพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา

กิจกรรมเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนโพธิสัมพันธ์พิทยาคาร

การพัฒนาตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง คือ การพัฒนาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลาง และความไม่ประมาท โดยคำนึงถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว เป็นปรัชญาที่ชี้แนะแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนในทางที่ควรจะเป็น ดังนั้น โรงเรียนโพธิสัมพันธ์พิทยาคาร จึงได้นำแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติในการดำเนิน โครงการหรือ กิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการจัดการเรียน การสอน ตลอดจนการบริหารจัดการของโรงเรียนโพธิสัมพันธ์พิทยาคารเพื่อพัฒนาผู้เรียน บุคลากร ในโรงเรียนและชุมชนแวดล้อม ให้มีชีวิตที่สมดุล มั่นคง ยั่งยืน พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงตลอดไป

จัดกิจกรรมตามแนวหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยให้มีความสมดุลทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านเศรษฐกิจ/ วัตถุ ด้านสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านวัฒนธรรม/ ศาสนา/ ค่านิยม/ ความเชื่อ ดังนี้

ด้านสังคม

กิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียน กิจกรรมต่อต้านยาเสพติด กิจกรรมอบรมการขับขี่รถจักรยานยนต์ กิจกรรมการฝึกอบรมและเข้าค่ายพักแรมลูกเสือ-เนตรนารี กิจกรรมรู้จักถิ่น รู้จักตนเอง การศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่น เรียนรู้วัฒนธรรมท้องถิ่นตนเอง เกิดความภาคภูมิใจ ในท้องถิ่น และมีจิตสำนึกที่จะร่วมพัฒนาท้องถิ่นของตนเองให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น ไป กิจกรรมสำนึกกรบ้านเกิด (ปลูกป่าชายเลน)

กิจกรรมส่งเสริมความเป็นผู้นำ

โครงการ To be number one กิจกรรมการเลือกตั้งคณะกรรมการนักเรียนและประธานสีต่าง ๆ

ด้านสิ่งแวดล้อม

เพื่อสร้างจิตสำนึกในการประหยัดพลังงาน เกิดความหวงแหนทรัพยากรธรรมชาติและร่วมกันดูแลรักษาสมบัติของสาธารณะ เช่น โครงการส่งเสริมการประหยัดพลังงาน วัสดุ อุปกรณ์ทรัพยากร เปิด-ปิดเครื่องปรับอากาศ/ พัดลมเป็นเวลา ใช้กระดาษรีไซเคิล กิจกรรมวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม เพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้สิ่งแวดล้อมรอบตัว รักษาและเฝ้าระวังเมื่อเกิดภาวะเสี่ยง รู้จักใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์ห้อย่างมีเหตุผลและเป็นไปตามกระบวนการวิทยาศาสตร์ กิจกรรมชวนน้ำคุณธรรม กิจกรรมประกวดเทปีสีต่าง ๆ ด้วยชุด Recycle จัดป้ายนิเทศประหยัดพลังงาน ปลูกฝังจิตสำนึกให้นักเรียนรู้คุณค่าของสิ่งแวดล้อมและช่วยกันรักษาโดยผ่านทางอินเทอร์เน็ต โครงการผลิตสื่อ นวัตกรรม เพื่อสร้างความหลากหลายในการเรียนรู้ของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และไปใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน รู้หลักการ ความหมาย และประยุกต์ใช้การบูรณาการสู่การจัดการเรียนรู้ สอดแทรกในแผนการเรียนรู้

ด้านเศรษฐกิจ/ วัตถุ

กิจกรรมธนาคาร โรงเรียน โดยความร่วมมือจากธนาคารออมสิน เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีนิสัยรักการออม สร้างแรงจูงใจและเจตคติที่ดีต่อการออมและเผยแพร่กิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการออมตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กิจกรรมการจัดทำบัญชีในครัวเรือน กิจกรรมการจัดทำบัญชีครัวเรือน รู้หลักการ ความหมายและประยุกต์ใช้การออม/ การทำบัญชีรับจ่าย/ วางแผน/ รายจ่ายสมดุลกับรายรับ และการประหยัด และแปลงผักไฮโดรโปนิกส์

ด้านวัฒนธรรม/ ศาสนา

กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมกิจกรรมวันเข้าพรรษา วันอาสาฬหบูชา เล่านิทานธรรมะ การแข่งขันตอบปัญหาธรรมะ การทำบุญ-บริจาค การแบ่งปันช่วยเหลือกัน กิจกรรมวันแม่แห่งชาติ กิจกรรมวันพ่อแห่งชาติ กิจกรรมวันเกียรติยศชาวเสด-ขาว “เด็กดี ศรีโพธิ์” โครงการอบรมและประกวดมารยาทไทย กิจกรรมชุมนุม-ชมรม กิจกรรมคุณธรรม พิธีแสดงตนเป็นพุทธมามกะ กิจกรรมวันไหว้ครู กิจกรรมบันทึกความดี กิจกรรมไหว้พระสวดมนต์และนั่งสมาธิ กิจกรรมสวดมนต์ประจำสัปดาห์ กิจกรรมพัฒนาคุณธรรม การเรียนธรรมศึกษาและสอบธรรมศึกษา กิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรม กิจกรรมวันลอยกระทง กิจกรรมวันปีใหม่ กิจกรรมชุมนุมดนตรีไทย ชุมนุมนานาชาติปี ชุมนุมขับร้องเพลงไทยลูกทุ่ง รำไทย โปงลาง กลองสะบัดชัย การแต่งกายนิยมไทย โครงการจัดงานวันภาษาไทยแห่งชาติและวันสุนทรภู่

เศรษฐกิจพอเพียง หรือ Sufficiency economy เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีพระราชดำรัสชี้แนะแนวทางในการดำเนินชีวิตให้แก่พสกนิกรชาวไทย ตลอดจนการพัฒนาและบริหารประเทศมาโดยตลอด นานกว่า 25 ปี หลักใหญ่ของทฤษฎีนี้ อยู่ที่การให้เส้นทางสายกลาง การคำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี ตลอดจนการใช้ความรู้ ความรอบคอบ และคุณธรรม ประกอบการวางแผน การตัดสินใจ และการกระทำ การจะเป็นเช่นนั้น ไม่สำคัญ สำคัญอยู่ที่เรามีเศรษฐกิจแบบพอมีพอกินแบบพอมีพอกินนั้น หมายความว่า อุ้มชูตัวเองได้ ให้มีพอเพียงกับตัวเอง อันนี้ก็เคยบอกว่าความพอเพียงนี้ไม่ได้หมายความว่าทุกอย่างจะต้องผลิตอาหารของตัวเอง จะต้องทอผ้าใส่เอง อย่างนั้นมันเกินไป แต่ว่าในหมู่บ้านหรือในอำเภอจะต้องมีความพอเพียงสมควร บางสิ่งบางอย่างที่ผลิตได้มากกว่าความต้องการก็ขายได้ แต่ขายในที่ที่ไม่ห่างไกล เท่าไหร่ ไม่ต้องเสียค่าขนส่งมากนัก อย่างนี้ท่านนักเศรษฐศาสตร์ต่าง ๆ ก็มาบอกว่าล้ำสมัย จริงอาจจะล้ำสมัย คนอื่นเขาต้องมีการเศรษฐกิจที่ต้องมีการแลกเปลี่ยนเรียกว่าเป็นเศรษฐกิจการค้า ไม่ใช่เศรษฐกิจความพอเพียงเลยรู้สึกว่ามันไม่หรูหรา แต่เมืองไทยเป็นประเทศที่มีบุญอยู่ว่าผลิตให้พอเพียงได้ ในการพัฒนาพัฒนาประเทศนั้นจำเป็นต้องทำตามลำดับขั้น เริ่มด้วยการสร้างพื้นฐาน คือ ความมีกินมีใช้ของประชาชนก่อน ด้วยวิธีการที่ประหยัด ระวังแต่ต้องถูกตามหลักวิชา เมื่อพื้นฐานเกิดขึ้นมั่นคงพอสมควรแล้วจึงค่อยสร้างเสริมความเจริญขั้นสูงขึ้นไปตามลำดับต่อไป หากมุ่งแต่จะทุ่มเทสร้างความเจริญยกเศรษฐกิจขึ้นให้รวดเร็วแต่ประการเดียว โดยมิได้คำนึงถึงความสมดุล และความสัมพันธ์อันสอดคล้องในองค์ประกอบต่าง ๆ อย่างเพียงพอ อาจทำให้เศรษฐกิจของประเทศล้มเหลวได้ จึงขอให้บัณฑิตช่วยกันคิดอ่าน โดยถึถ้วนให้ทราบชัดถึงวิถีทางที่จะปฏิบัติงานพัฒนาประเทศ ในโอกาสนี้ขอกล่าวเสริมแก่ท่านทั้งหลายว่า การช่วยเหลือสนับสนุนประชาชนในการประกอบอาชีพและตั้งตัวให้มีความพอกินพอใช้ก่อนอื่นเป็นพื้นฐานนั้น เป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งขาด เพราะผู้ที่มีอาชีพและฐานะเพียงพอที่จะพึ่งตนเอง ย่อมสามารถสร้างความเจริญก้าวหน้าระดับที่สูงขึ้นไปได้โดยแน่นอน ส่วนการถือหลักที่จะส่งเสริมความเจริญให้ค่อยเป็นค่อยไปตามลำดับ ด้วยความรอบคอบระมัดระวังและประหยัดนั้น ก็เพื่อป้องกันความผิดพลาดล้มเหลว และเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จได้แน่นอนบริบูรณ์ เพราะหากไม่กระทำด้วยความระมัดระวังย่อมจะหวังผลเต็มเม็ดเต็มหน่วยได้โดยยาก พอมีพอกิน ก็แปลว่า เศรษฐกิจพอเพียงนั่นเอง ถ้าแต่ละคนพอมีพอกินก็ใช้ได้ ยิ่งถ้าทั้งประเทศพอมีพอกินก็ยิ่งดี การที่ต้องการให้ทุกคนพยายามที่จะหาความรู้และสร้างตนเองให้มั่นคงนี้ เพื่อตนเอง เพื่อที่จะให้ตัวเองมีความเป็นอยู่ที่ก้าวหน้าที่มีความสุข พอมีพอกินเป็นขั้นหนึ่งและขั้นต่อไป ก็คือ ให้มีเกียรติว่าขึ้นได้ด้วยตัวเอง Self-sufficiency นั้นหมายความว่า ผลิตอะไร มีพอที่จะใช้ไม่ต้องไปขอยืมคนอื่น อยู่ได้ด้วยตนเอง ประเทศไทยสมัยก่อนนี้ พอมีพอกิน มาสมัยนี้อิสระไม่มีพอกิน จึงจะต้องเป็นนโยบายที่จะทำ

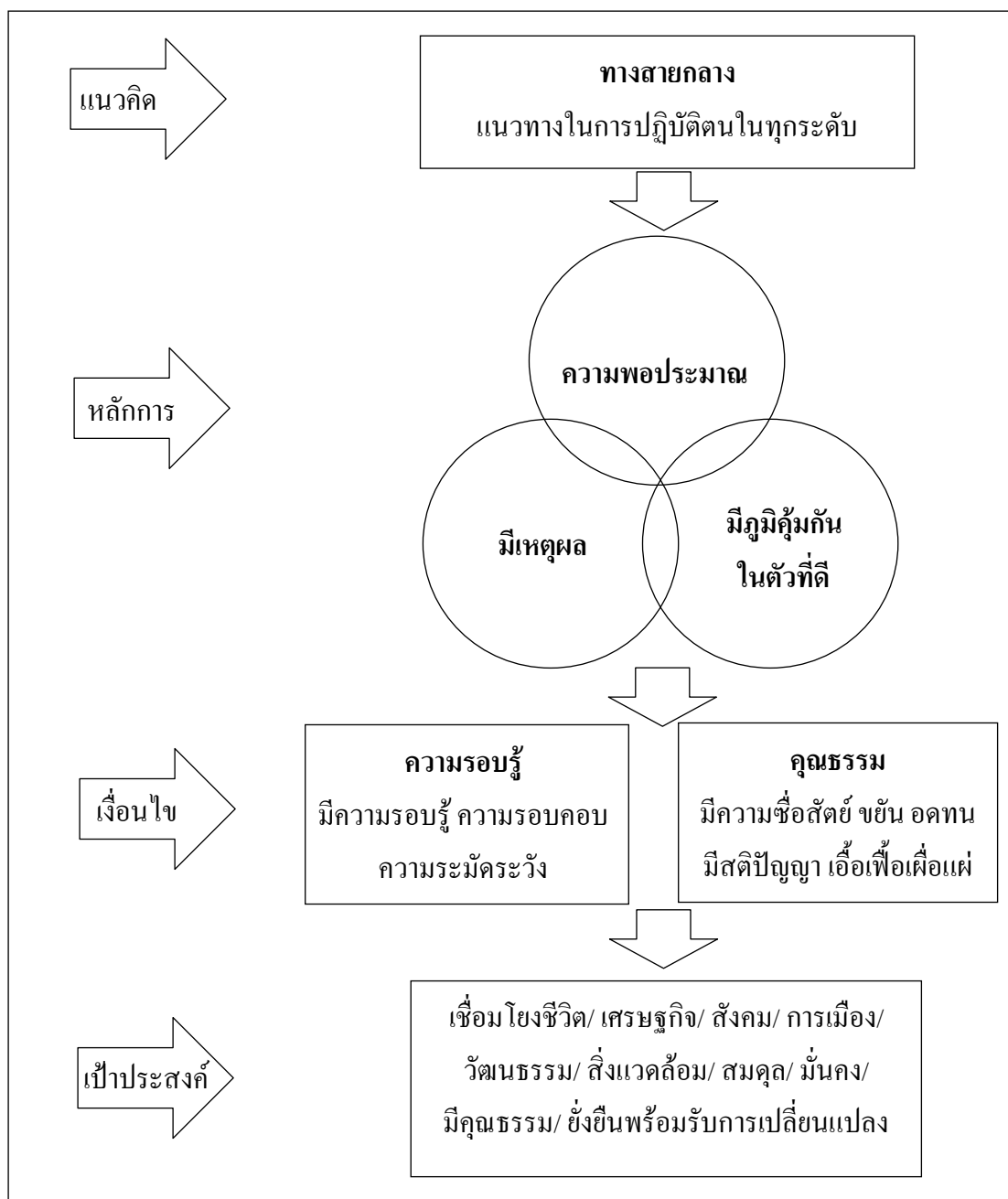
เศรษฐกิจพอเพียง เพื่อที่จะให้ทุกคนพอเพียงได้ พอเพียงนี้ก็หมายความว่า มีกินมีอยู่ ไม่ฟุ่มเฟือย ไม่หรูหรา แต่ว่าพอ (คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง, 2547)

แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่ชี้แนะแนวทางการดำรงชีวิตและปฏิบัติตนในทางที่ควรจะเป็น โดยมีพื้นฐานมาจากวิถีชีวิตดั้งเดิมของสังคมไทย ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้กับทุกระดับชั้น แนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเน้นการปฏิบัติทางสายกลาง และการพัฒนาอย่างเป็นขั้นตอนความพอเพียงจะต้องประกอบด้วย 3 ห่วง และ 2 เงื่อนไข อันเป็นหลักยึดสำคัญ เป็นแนวของผู้ปฏิบัติเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2550, หน้า 13-14)

1. ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไป โดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น เช่น การผลิตและการบริโภคที่อยู่ในระดับพอประมาณ
2. ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับของความพอเพียงนั้น จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบคอบ
3. การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งใกล้และไกล ส่วน 2 เงื่อนไข คือ การตัดสินใจและการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้อยู่ระดับพอเพียงนั้นต้องอาศัยทั้งความรู้และคุณธรรมเป็นพื้นฐาน ประกอบไปด้วย
 - เงื่อนไขความรู้ หมายถึง ความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน ความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกันเพื่อประกอบการวางแผน และความระมัดระวังในขั้นตอนปฏิบัติ
 - เงื่อนไขคุณธรรม ที่จะต้องเสริมสร้าง ประกอบด้วย มีความตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีความอดทน มีความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต ไม่โลภและไม่ตระหนี่

สรุปปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ภาพที่ 3 สรุปปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550, หน้า 14)

การพัฒนาตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง คือ การพัฒนาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลาง และความไม่ประมาท โดยคำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ตลอดจนใช้ความรู้ ความรอบคอบและคุณธรรมประกอบกับการวางแผน การตัดสินใจและ

การกระทำซึ่งมีหลักพิจารณาอยู่ 5 ส่วน ดังนี้ (คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง, 2547, หน้า 13-17)

1. กรอบแนวคิด เป็นปรัชญาที่ชี้แนะแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนในทางที่ควรจะเป็น โดยมีพื้นฐานมาจากวิถีชีวิตดั้งเดิมของสังคมไทย สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ตลอดเวลาและเป็นการมองโลกเชิงระบบที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา มุ่งเน้นการรอดพ้นจากภัยและวิกฤติ เพื่อความมั่นคงและความยั่งยืนของการพัฒนา

2. คุณลักษณะเศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ตลอดเวลาและเป็นการมองโลกเชิงระบบที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา มุ่งเน้นการรอดพ้นจากภัยและวิกฤติ เพื่อความมั่นคงและความยั่งยืนของการพัฒนา

3. คำนิยามความพอเพียงจะต้องประกอบด้วย 3 คุณลักษณะ พร้อม ๆ กัน ดังนี้

3.1 ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีที่ไม่น้อยและไม่มากเกินไป โดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น เช่น การผลิตและการบริโภคที่อยู่ในระดับพอประมาณ

3.2 ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับความพอเพียงนั้นจะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบคอบ

3.3 การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว หมายถึง การเตรียมตัวพร้อมรับผลกระทบ การเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตอันใกล้และไกล

4. เงื่อนไขการตัดสินใจและการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้อยู่ในระดับพอเพียงนั้น ต้องอาศัยทั้งความรู้และคุณธรรมเป็นพื้นฐาน กล่าวคือ

4.1 เงื่อนไขความรู้ ประกอบด้วย ความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน ความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้น มาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผนและความระมัดระวังในขั้นปฏิบัติ

4.2 เงื่อนไขคุณธรรมที่จะเสริมสร้างประกอบด้วยมีความตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความอดทน มีความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต ไม่โลภและมาตระหนี่

5. แนวทางปฏิบัติ/ ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาประยุกต์ใช้ คือ การพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน พร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงในด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ความรู้และเทคโนโลยี

ณัฐพงษ์ ทองภักดี (2555) สรุปว่า กรอบความคิดของปรัชญา เป็นการแนะแนวทางการดำรงอยู่ และปฏิบัติตนทั้งแนวทางปฏิบัติ และตัวอย่างการประยุกต์ที่เกิดขึ้น โดยปรัชญาใช้ได้ทั้งระดับปัจเจกชน ครอบครัว ชุมชน และประเทศในที่นี่มองในแง่การบริหารเศรษฐกิจระดับประเทศ เป็นการมองโลกในลักษณะที่เป็นพลวัต มีการเปลี่ยนแปลง มีความไม่แน่นอน และมีความเชื่อมโยงกับกระแสโลก มุ่งผลทั้งระยะสั้นและระยะยาว เพื่อความมั่นคงและยั่งยืน ในมิติต่าง ๆ เป็นการเปลี่ยนแปลงกรอบแนวคิดในการพัฒนา สืบเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกประเทศ

สุเมธ ตันติเวชกุล (2541) ให้ความหมายของเศรษฐกิจพอเพียง ดังนี้ เศรษฐกิจพอเพียงหมายถึง ความสามารถของชุมชนเมือง รัฐ ประเทศ หรือภูมิภาคหนึ่ง ๆ ในการผลิตสินค้าและบริการทุกชนิดเพื่อเลี้ยงสังคมนั้น ๆ ได้โดยไม่ต้องพึ่งพาปัจจัยต่าง ๆ ที่เราไม่ได้เป็นเจ้าของ เศรษฐกิจพอเพียงระดับบุคคลนั้น คือ ความสามารถในการดำรงชีวิตได้พออย่างไม่เดือนร้อน มีความเป็นอยู่อย่างประมาณตนตามอัตภาพและไม่หลงไหลไปตามกระแสของวัตถุนิยม มีอิสรภาพ เสรีภาพ ไม่พันธนาการอยู่กับสิ่งใด

คณะกรรมการสภาวิจัยแห่งชาติ สาขาเศรษฐศาสตร์ (2546, หน้า 33) กล่าวว่า เศรษฐกิจพอเพียงมิใช่เพียงแค่ปรัชญาในการดำเนินชีวิตของปัจเจกบุคคล แต่เป็นเรื่องของกลุ่มหรือคณะบุคคลและมีใจเรื่องการท้าทายเล็ก ๆ น้อย ๆ ในระดับครอบครัว แต่เป็นยุทธศาสตร์ของการพัฒนาประเทศ ถึงขนาดที่เรียกว่าเป็น วิธีการผลิต (Mode of production) ที่เชื่อมโยงไปถึง ศิลปะ วัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ของตนเอง

มาฆะ จิตตะสังคะ (2537) ได้ให้ความหมายของเศรษฐกิจพอเพียงว่า หมายถึง การให้ความสำคัญในด้านการผลิตเพื่อยังชีพและให้พอเพียงต่อความต้องการจำเป็นขั้นพื้นฐานของบุคคลในสังคมนั้น ๆ ก่อนเป็นสำคัญ ให้ประชาชนรู้จักพอในสิ่งที่ตนมี ไม่ฟุ้งเฟ้ออยากได้อะไรก็มีในสิ่งที่เกินแก่กำลังของตน

สุรีพร เอี้ยวถาวร (2550) ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง แนวทางการดำเนินชีวิต และการปฏิบัติตนที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระราชดำรัสชี้แนะแก่พสกนิกรชาวไทย ซึ่งเป็นการพัฒนาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลางและความไม่ประมาท โดยคำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเอง ตลอดจนใช้ความรู้ ความรอบคอบ และคุณธรรม ประกอบการวางแผน การตัดสินใจ และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างจิตใจให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริตให้มีความรอบรู้ ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติปัญญา ความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี

สุรเกียรติ์ เสถียรไทย (2542) ได้กล่าวถึง เศรษฐกิจพอเพียง ไว้ว่า เป็นปรัชญาของการพัฒนาตามกระแสเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งมีฐานคิดสำคัญที่การพัฒนาคนในชุมชน ทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมควบคู่ไปกับการจรรโลงรักษาวัฒนธรรมชุมชน ทั้งนี้ การพัฒนาคนจะต้องเริ่มที่การพัฒนาความคิดและจิตใจของคนให้รู้จักกินรู้จักใช้ตามอัตภาพและความจำเป็นในการดำรงชีวิต

ประเวศ วะสี (2541) กล่าวถึง ลักษณะของเศรษฐกิจพื้นฐานว่าเป็นเศรษฐกิจสำหรับคนทั้งหมด ไม่ใช่เศรษฐกิจที่สร้างความร่ำรวยให้คนส่วนน้อย แต่ที่คนส่วนใหญ่ให้ยากจน มีพื้นฐานอยู่ที่ความเข้มแข็งของชุมชน มีความเป็นบรรณาการ คือ ไม่ใช่เป็นเรื่องเศรษฐกิจโดด ๆ แต่เชื่อมโยงกับสังคมวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อมพร้อมกันไป อยู่บนพื้นฐานความเข้มแข็งของตนเอง รวมไปถึงการจัดการและการสร้างนวัตกรรมต่าง ๆ เพื่อเพิ่มเติมความก้าวหน้าให้แก่เรื่องพื้นฐานทำให้มีพลวัตอย่างไม่หยุดนิ่ง แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงเป็นการดำเนินนโยบายเศรษฐกิจแบบพอเพียงเป็นทางรอดของสังคมไทย เป็นแนวคิดปัจจุบันในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจและเชื่อว่าจะสามารถแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจของประเทศไทยได้ เศรษฐกิจพอเพียงเป็นการทำอะไรด้วยการพึ่งตนเองเป็นสำคัญ ต้องเติบโตอย่างมีทุกอย่างพอเพียง แบบเป็นพอเพียง มีตลาดพอเพียง มีวัตถุดิบพอเพียง มีความรู้พอเพียง มีการผลิตพอเพียงที่สำคัญ คือ มีความดีพอเพียง และมีกฎหมายพอเพียง ไม่ใช่ทำอะไรแบบไปพึ่งคนอื่นเขาหมด เช่น การพยายามผลิตสินค้า ก็ต้องใช้วัตถุดิบของเราเองที่มีอยู่ ไม่ใช่ไปกู้หนี้ยืมสินเขามาลงทุน แต่ถ้าหากจำเป็นต้องมีการกู้ยืมแล้วจะต้องนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ ไม่ใช่ไปใช้จ่ายในทางอื่น เป็นต้น การทำเศรษฐกิจพอเพียงนั้น เราแข็งแรงตรงไหนก็ต้องเริ่มคิดจากตรงนั้นและเริ่มหาทุกสิ่งทุกอย่างที่มีพอเพียง โดยเฉพาะในชนบท ซึ่งมีพื้นฐานทางด้านการเกษตร การพึ่งตนเองได้ แบบพออยู่พอกินของครอบครัวในชนบท คือ ปลูกทุกอย่างที่กิน กินทุกอย่างที่ปลูก มีเหลือก็ขาย พอขายก็มีเงินออม ดังนั้น การมีตลาดพอเพียงเป็นเรื่องสำคัญที่สุดจะต้องมีองค์กรธุรกิจขนาดใหญ่เข้าไปร่วมกับองค์กรชุมชน ทำการค้าขายร่วมกัน เพื่อให้องค์กรชุมชนเติบโต ซึ่งองค์กรธุรกิจที่เข้าไปนั้นจะต้องเป็นองค์กรที่เปิดเผยมอบและให้ประชาชนเป็นเจ้าของ จนกลายเป็นองค์กรชุมชนที่พึ่งตนเองได้ เพราะองค์กรชุมชนที่พึ่งตนเองได้ จะมีพื้นฐานมาจากครอบครัวที่มีการบริโภคพอเพียง และมีเงินออมมารวมกัน เพื่อที่จะทำสวัสดิการร่วมกัน ผลิตร่วมกัน ค้าขายร่วมกัน กลายเป็นชุมชนที่พึ่งตนเองได้สามารถดูแลครอบครัวดูแลเด็ก คนชรา สามารถขยายงานรับคนว่างงานหรือญาติพี่น้องที่ตกงานได้ ดังนั้น เศรษฐกิจพอเพียงไม่ใช่กระบวนการทางเศรษฐกิจอย่างเดียว แต่เป็นกระบวนการทางด้านสังคมด้วย

การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการเป็นหน่วยงานหลักในการจัดการศึกษาของชาติ เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย และสอดคล้องกับหลักการของการจัดการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการจึงดำเนิน

การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1. ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา (พ.ศ. 2550-2554)

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาแนวทางการจัดการศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
แนวทางการขับเคลื่อน

1. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยแนวทางการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดการศึกษา
2. จัดทำแนวทางการจัดการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอนทุกระดับการศึกษา โดยสอดแทรกสาระเศรษฐกิจพอเพียงไว้ในสาระการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อให้เกิดการพัฒนาตามลำดับ โดยเริ่มให้เกิดการพัฒนาการเรียนรู้อัตนุบุคคลและครอบครัว รู้จักนำไปประยุกต์ใช้ นำไปขยายผลในครอบครัวและชุมชน เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมและประเทศ
3. จัดทำแนวทางการจัดการระบบบริหารสถานศึกษาตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาบุคลากร

1. อบรมสัมมนาผู้บริหารให้เกิดความรู้ ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. ฝึกอบรมและพัฒนาผู้บริหาร ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา กลุ่มเป้าหมาย ให้สามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปบูรณาการสู่การเรียนการสอน และการบริหารจัดการ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การขยายผลและพัฒนาเครือข่าย

1. ให้สถานศึกษาที่เป็นแบบอย่างเข้าไปช่วยเหลือพัฒนาสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ 1: 10 แห่ง ในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน และการบริหารจัดการ
2. ให้มีระบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และส่งเสริม ประสานการดำเนินงานของเครือข่าย
3. จัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศ และเชื่อมโยงเครือข่ายกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

1. เผยแพร่การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการศึกษา
2. เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ความก้าวหน้าของการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนากระบวนการคิดตามและประเมินผล

ในการติดตามและประเมินผลเพื่อทราบการดำเนินงานด้านการจัดการเรียนการสอน การบริหารจัดการ และการพัฒนาเครือข่าย โดยมีแนวทางในการดำเนินงาน ดังนี้

1. จัดให้มีคณะกรรมการติดตามประเมินผลระดับกระทรวง ระดับภูมิภาค และระดับสถานศึกษา โดยให้คณะกรรมการมีหน้าที่ติดตามประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงาน ในภาพรวม ระดับภูมิภาค และสถานศึกษา
2. กำหนดรูปแบบ แนวทาง เครื่องมือ และคู่มือในการติดตาม และประเมินผล
3. ดำเนินการติดตามประเมินผล และรายงานผล

2. แนวทางการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.1 เป้าหมายสำคัญของการจัดการศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนรู้จักการใช้ชีวิตที่พอเพียง เห็นคุณค่าของทรัพยากรต่าง ๆ ฝึกร่วมอยู่กับผู้อื่นอย่างเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และแบ่งปัน มีจิตสำนึก รักรักษาสิ่งแวดล้อม และเห็นคุณค่าของวัฒนธรรม ค่านิยม เอกลักษณ์ของความเป็นไทย

2.2 จุดหมาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุขมีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียน เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

2.2.1 มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.2.2 มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยีและมีทักษะชีวิต

2.2.3 มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุนทรีย์ และรักการออกกำลังกาย

2.2.4 มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

2.2.5 มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อมมีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคมและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุขคุณลักษณะอันพึงประสงค์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้

2.2.5.1 รักษา ศาสน์ กษัตริย์

2.2.5.2 ซื่อสัตย์สุจริต

2.2.5.3 มีวินัย

2.2.5.4 ใฝ่เรียนรู้

2.2.5.5 อยู่อย่างพอเพียง

2.2.5.6 มุ่งมั่นในการทำงาน

2.2.5.7 รักความเป็นไทย

2.2.5.8 มีจิตสาธารณะ

3. มาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

การจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 บรรจุในสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์ โดยมีมาตรฐานการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนเข้าใจระบบและวิธีการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันได้ ดังนี้

มาตรฐานช่วงชั้นที่ 1-2 ส 3.1 (4) เข้าใจระบบและวิธีการของเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันได้

มาตรฐานช่วงชั้นที่ 3-4 ส 3.1 (5) เข้าใจระบบและวิธีการของสหกรณ์ สำหรับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีมาตรฐานการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียง ในสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์ดังนี้

มาตรฐาน ส 3.1 เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ อย่งไรก็ดี เพื่อให้การเรียนการสอนเศรษฐกิจพอเพียงตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานเรียนรู้ในแต่ละชั้นปี มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น กระทรวงศึกษาธิการ โดยคณะทำงานบูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอน ได้กำหนดขอบเขตการบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการเรียนการสอน หรือมาตรฐานการเรียนรู้ของแต่ละชั้นปี เพื่อให้

ผู้เรียนเข้าใจหลักเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้เหมาะสมกับแต่ละวัย ดังนี้

ช่วงชั้นที่ 1 เน้นให้เด็กใช้ชีวิตพอเพียงระดับตัวเองและครอบครัว รู้จักช่วยเหลือตนเอง และรู้จักช่วยเหลืองานในครอบครัว แบ่งปันสิ่งของให้เพื่อน ช่วยเหลือผู้อื่น รู้จักวิเคราะห์รายรับ-รายจ่ายของตนเองสอนให้เด็กเห็นคุณค่าของสิ่งของ ตระหนักถึงคุณค่าของเงินทอง จะได้ฝึกนิสัยประหยัด ฝึกจิตสำนึกและนิสัยพอเพียงเน้นระดับตัวเองและครอบครัว

ช่วงชั้นที่ 2 ฝึกให้เด็กรู้จักประยุกต์ใช้หลักความพอเพียงในโรงเรียนและมีส่วนร่วมในการสร้างความพอเพียงระดับโรงเรียนและชุมชนใกล้เคียง โดยเริ่มจากการสำรวจทรัพยากรต่าง ๆ ในโรงเรียนและชุมชน มีส่วนร่วมในการดูแลบำรุงรักษาทรัพยากรต่าง ๆ ทั้งด้านวัตถุ เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม ภูมิปัญญาวัฒนธรรม และรวบรวมองค์ความรู้มาเป็นข้อมูลในการเรียนรู้วิถีชีวิตของชุมชน และเห็นคุณค่าของการใช้ชีวิตอย่างพอเพียงเน้นระดับโรงเรียนและชุมชนใกล้เคียง

ช่วงชั้นที่ 3 ประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงกับชุมชน มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน สามารถสำรวจและวิเคราะห์ความพอเพียงในระดับต่าง ๆ และในมิติต่าง ๆ ทั้งทางวัตถุ สังคมสิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมในชุมชนใกล้เคียง เห็นคุณค่าของการใช้หลักพอเพียงในการพัฒนาชุมชน และสามารถนำหลักการพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันของแต่ละคน จนนำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรม สู่อุบัติพหุพอเพียงได้ในที่สุด เน้นระดับชุมชน

ช่วงชั้นที่ 4 เตรียมคนให้เป็นคนที่ดี สามารถทำประโยชน์ให้กับสังคมและประเทศชาติได้โดยเน้นเข้าใจความพอเพียงระดับประเทศและการพัฒนาประเทศภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ เช่น การวิเคราะห์สถานการณ์การค้าระหว่างประเทศ หรือการศึกษาศถานการณ์สิ่งแวดล้อมสภาพปัญหา ด้านสังคม เป็นต้น เน้นระดับประเทศ

4. แนวทางดำเนินการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.1 การบริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ได้ เช่น การบริหารงานด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป โดยการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ เน้นการมีส่วนร่วม การช่วยเหลือเกื้อกูล รู้รักสามัคคี บนฐานของความมีเหตุมีผล พอประมาณกับศักยภาพและสถานภาพ และไม่ประมาท

4.2 การจัดการเรียนรู้ ครูผู้สอนสามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ได้ ดังสอดแทรกหลักคิดเศรษฐกิจพอเพียงในหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ โดยจัดทำหน่วยการเรียนรู้ แผนการเรียนรู้ หรือสื่อการเรียนรู้ ที่มีการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับสาระการเรียนรู้ของกลุ่มสาระต่าง ๆ

4.3 ประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

5. การบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอน

5.1 แนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สามารถบูรณาการได้
ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

5.2 การจัดทำหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจ
พอเพียงไม่เคร่งครัดรูปแบบของการเขียนหน่วย/แผนการจัดการเรียนรู้ ปรับได้ตามธรรมชาติ
ของวิชา ระดับชั้นตามบริบทของโรงเรียน แต่ขอให้คงหัวข้อสำคัญ ได้แก่

5.2.1 ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

5.2.2 สาระการเรียนรู้

5.2.3 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

5.2.4 สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

5.2.5 การวัดและประเมินผล

5.3 การจัดทำหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ เน้นกิจกรรมการเรียนรู้
เพื่อส่งเสริมและปลูกฝังวิธีการคิด และการปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
เพื่อนำไปสู่การพัฒนาตนให้ก้าวหน้าไปพร้อมกับความสมดุล และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง
ในด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมได้อย่างมั่นคง และยั่งยืน

5.4 ขั้นตอนการจัดทำหน่วยการเรียนรู้บูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีดังนี้

5.4.1 กำหนดหน่วยการเรียนรู้ โดยศึกษาและเลือกมาตรฐานการเรียนรู้ของ
แต่ละกลุ่มสาระ และกำหนดขอบข่ายของเนื้อหาสาระที่จะเรียน แต่สามารถยืดหยุ่นได้
ในแต่ละสถานศึกษา

5.4.2 วิเคราะห์เนื้อหาให้สอดคล้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5.4.3 จัดกิจกรรมการเรียนรู้

5.4.4 เลือกสื่อและแหล่งเรียนรู้ประกอบการจัดการเรียนการสอน

5.4.5 กำหนดเครื่องมือ วิธีการวัด และเกณฑ์การประเมินผล ตลอดจนผลสัมฤทธิ์
ที่ผู้เรียนได้รับ ได้แก่

- นักเรียนได้รับความรู้ที่ชัดเจน
- นักเรียนมีแนวทางในการประยุกต์ใช้ความคิดในชีวิตประจำวัน
- นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง
- นักเรียนได้รับการวัดผลตามสภาพจริง

1. การบริหารจัดการศึกษา

สถานศึกษามีกระบวนการบริหารจัดการศึกษาภายในสถานศึกษา ที่เอื้อต่อการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดังนี้

1.1 ทบทวน ปรับปรุง พัฒนา โครงสร้าง และกระบวนการบริหารจัดการให้สอดคล้องหรือรองรับการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยเน้นการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล

มีความพอประมาณ สมดุลกับภูมิสังคมของแต่ละสถานศึกษาอย่างเป็นพื้นฐานทางการวางแผนอย่างรอบคอบ

เป็นเหตุเป็นผล และไม่ประมาทหรือเสี่ยงในการจัดการ โดยต้องเตรียมสร้างภูมิคุ้มกันที่พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ

1.2 กำหนดวิสัยทัศน์ นโยบาย แผนงาน โครงการ และกิจกรรม และการปรับปรุงเพิ่มเติมหรือจัดทำแผนกลยุทธ์ และแผนปฏิบัติงานของสถานศึกษาให้ครอบคลุมการพัฒนาการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สถานศึกษามีการดำเนินการตามแผนอย่างเป็นระบบ และมีการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

1.3 พัฒนาคณาจารย์ ทั้งผู้บริหาร ครู และกรรมการสถานศึกษาให้มีความรู้ ความเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้มีความพร้อมในการดำเนินการตามระบบการบริหารจัดการที่เปลี่ยนแปลง และสามารถจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รวมทั้งดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.4 จัดระบบการนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาระบบการบริหารจัดการและกระบวนการเรียนการสอนและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้เอื้อต่อการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.5 การจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา สถานศึกษาควรจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาให้เป็นแหล่งเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ ปลูกฝังหล่อหลอมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และเอื้อต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรสถานศึกษานุเคราะห์ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีแนวทางดำเนินการ ดังนี้

- จัดอาคารสถานที่ และสิ่งแวดลอมในโรงเรียนที่เน้นความร่วมมือ สวองาม ประโยชน์ใช้สอย เป็นแหล่งเรียนรู้ และอนุรักษ์สืบสานทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ศิลปวัฒนธรรม สถาปัตยกรรมของท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและภูมิปัญญาท้องถิ่น

- กำหนดระเบียบ ธรรมเนียมปฏิบัติในสถานศึกษา ที่ส่งเสริมความมีระเบียบวินัย เคารพธรรมเนียมปฏิบัติ กฎกติกาของสังคมส่วนรวม มีจิตอาสาจิตสาธารณะ การคำนึงถึงประโยชน์

ส่วนรวม เช่น การมีวินัย การเข้าคิวการรับประทานอาหาร การแต่งกาย การใช้ทรัพย์สินร่วมกัน ฯลฯ

- ส่งเสริมและพัฒนาบรรยากาศด้านคุณธรรม เช่น การทำบุญ การบริจาคการปฏิบัติกิจทางศาสนา การเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา การยกย่องส่งเสริมผู้กระทำความดี การส่งเสริมการแบ่งปัน การช่วยเหลือกันและกัน ฯลฯ

- ส่งเสริมการแสวงหาความรู้ และเผยแพร่ความรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียง เช่น การจัดนิทรรศการ การจัดการแข่งขัน การหาความรู้โดยสื่อเทคโนโลยีและอื่น ๆ

- ส่งเสริมการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิตแบบพอเพียงของผู้บริหาร ครู และบุคลากรในสถานศึกษา

- จัดโครงการและกิจกรรมส่งเสริมการปฏิบัติตนและการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.6 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน สถานศึกษาควรให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในขั้นตอนสำคัญทุกขั้นตอนตามแนวทางดังนี้

- ร่วมกำหนดแนวนโยบายและการวางแผน
- ร่วมให้ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะในกระบวนการพัฒนาหลักสูตร
- ร่วมจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดสภาพ และบรรยากาศภายใน

สถานศึกษานำบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

- ส่งเสริมการเรียนรู้ และการปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา ที่บ้าน และสถานที่อื่น ๆ

- ร่วมติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาควรมีการพัฒนาหรือบูรณาการเนื้อหาสาระของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าไปในหลักสูตรสถานศึกษา ตามขั้นตอน ดังนี้

2.1 สถานศึกษานำคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาพิจารณาปรับปรุง หรือเพิ่มเติมวิสัยทัศน์ เป้าหมาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนในหลักสูตรสถานศึกษา

2.2 สถานศึกษาทบทวนเนื้อหาสาระสำคัญทั้ง 8 กลุ่มสาระ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนรวมทั้งกิจกรรมเสริมที่เคยจัดทำก่อนและ เห็นว่าสอดคล้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.3 ปรับปรุง หรือเพิ่มเติมมาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละช่วงชั้น ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของหลักสูตรสถานศึกษาที่ปรับปรุงหรือเพิ่มเติม

2.4 ปรับปรุง เพิ่มเติม หรือจัดทำสาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ และแผนการจัดการเรียนรู้ ตามลำดับ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ เป็นไปตามมาตรฐานการเรียนรู้แต่ละช่วงชั้น บูรณาการ กับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3. การจัดการเรียนการสอนสถานศึกษาควรจัดการเรียนการสอนตามเนื้อหาสาระ ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตของผู้เรียน เน้นกระบวนการคิดวิเคราะห์ เน้นการปฏิบัติจริง บูรณาการ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติตน ที่เหมาะสมในวิถีชีวิตประจำวัน โดยมีแนวทางดำเนินการ ดังนี้

3.1 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการฝึกทักษะกระบวนการคิด วิเคราะห์ การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ การแก้ปัญหา ฯลฯ ที่เริ่มจากชีวิตประจำวัน และเชื่อมโยงสู่ครอบครัว สังคม ประเทศชาติและสังคมโลก บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.2 จัดกระบวนการเรียนรู้ โดยเน้นการทดลอง การปฏิบัติจริงทั้งในสถานศึกษาและ แหล่งเรียนรู้ภายนอกสถานศึกษา ทั้งในรูปแบบของการจัดทำโครงการ โครงการงาน และอื่น ๆ ทั้งการศึกษา รายบุคคลและเป็นกลุ่ม บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.3 วัดและประเมินผลการเรียนรู้ให้ครอบคลุม ความรู้ ทักษะกระบวนการ เจตคติ คุณลักษณะอันพึงประสงค์

4. การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพ พัฒนาอย่างรอบด้านเพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม เสริมสร้างให้เป็นผู้มีศีลธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัย ปลุกฝังและสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม สามารถจัดการตนเองได้และอยู่ร่วมกับ ผู้อื่นอย่างมีความสุข

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน แบ่งเป็น 3 ลักษณะ ดังนี้

4.1 กิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักตนเอง รู้รักษ์ สิ่งแวดล้อม สามารถคิดตัดสินใจ คิดแก้ปัญหา กำหนดเป้าหมาย วางแผนชีวิตทั้งด้านการเรียน และอาชีพสามารถปรับตนได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ยังช่วยให้ครูรู้จักและเข้าใจผู้เรียน ทั้งยังเป็นกิจกรรมที่ช่วยเหลือและให้คำปรึกษาแก่ผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมพัฒนาผู้เรียน

4.2 กิจกรรมนักเรียน เป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาความมีระเบียบวินัย ความเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี ความรับผิดชอบ การทำงานร่วมกัน การรู้จักแก้ปัญหา การตัดสินใจที่เหมาะสม ความมี เหตุผลการช่วยเหลือแบ่งปันกัน เอื้ออาทร และสมานฉันท์ โดยจัดให้สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียนให้ได้ปฏิบัติด้วยตนเองในทุกชั้นตอน ได้แก่ การศึกษา วิเคราะห์วางแผน ปฏิบัติตามแผนประเมินและปรับปรุงการทำงาน เน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม

ตามความเหมาะสมและสอดคล้องกับวุฒิภาวะของผู้เรียน บริบท ของสถานศึกษาและท้องถิ่น
กิจกรรมนักเรียน ประกอบด้วย

- กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ และนักศึกษาวิชาทหาร
- กิจกรรมชุมนุม ชมรม

4.3 กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียน
บำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ชุมชน และท้องถิ่น ตามความสนใจในลักษณะอาสาสมัคร
เพื่อแสดงถึงความรับผิดชอบ ความดีงาม ความเสียสละต่อสังคม มีจิตสาธารณะ เช่น กิจกรรม
อาสาพัฒนาต่าง ๆ กิจกรรมสร้างสรรค์สังคม

5. การติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาสถานศึกษาควรจัดให้มีการติดตาม
และประเมินผลการดำเนินการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีแนวทาง
ดำเนินการ ดังนี้

5.1 ติดตามและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน โดยพิจารณาจาก

- ผลการทดสอบความรู้ ความเข้าใจพื้นฐานด้านเศรษฐกิจพอเพียง
- ผลงานและการปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียน
- การปฏิบัติตนในชีวิตประจำวันของผู้เรียน
- ผลการประเมินโดยผู้ประเมินภายนอก หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากทุกภาคส่วน

5.2 ติดตาม และประเมินความเหมาะสมของการดำเนินการในกระบวนการ ขั้นตอน
และกิจกรรมการดำเนินการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในด้านการพัฒนา
หลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อม การจัดระบบบริหารจัดการ
การให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และการประเมิน
คุณลักษณะของผู้เรียนอันพึงประสงค์

5.3 จัดให้ระบบการรายงานผลการดำเนินการเป็นระยะ ๆ ทั้งการรายงานภายใน
สถานศึกษา การรายงานต่อสาธารณชน และการรายงานหน่วยงานต้นสังกัด ตามลำดับ

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

6.1 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
สถานศึกษาส่งเสริมการเรียนรู้ ปลูกฝัง และเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์
“อยู่อย่างพอเพียง” ในการดำเนินชีวิต ดังนี้

6.1.1 มีความรู้ ความเข้าใจ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และตระหนัก
ในความสำคัญของการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

- มีความรู้ ความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และความเชื่อมโยงกับระบบเศรษฐกิจทั่วไป

- มีความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง

- เห็นประโยชน์ และตระหนักถึงความสำคัญ ความจำเป็นในการดำเนินชีวิต

ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนาตนเอง พัฒนาองค์กร และพัฒนาสังคม

6.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน เรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เน้นคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์

ความหมายและความสำคัญของการสอน

จำเนียร ศิลปวานิช (2538, หน้า 121) ได้สรุปความหมายของการสอนไว้ ดังนี้ การสอนคือ กระบวนการที่ครูพยายามสร้างความสัมพันธ์กับนักเรียนในอันที่จะแนะนำให้นักเรียนได้มีกิจกรรม การแก้ปัญหาทั้งเป็นกลุ่มและรายบุคคล โดยการใช้เทคนิคที่แตกต่างกันไปตามความเหมาะสมของเด็กและสถานการณ์โดยทั่วไป ในปัจจุบันนี้การสอนมีขอบเขตกว้างขวางมาก ครอบคลุมเอาการสร้างสถานการณ์การเรียนรู้ให้เกิดขึ้น การช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคลและการประเมินผล รวมทั้งการปรับปรุงการสอนด้วย การสอนจึงเป็นภารกิจที่ต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์มาก จึงจะสามารถก่อให้เกิดประสบการณ์ที่มีความหมายต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียน ผลของการสอนจะต้องเป็นเชื้อหรือชนวนที่ทำให้นักเรียน ได้ใฝ่รู้และศึกษาหาความรู้ไปชั่วชีวิต อีกด้วย

ยุทธพงษ์ ไกยวรรณ (2541, หน้า 61 อ้างถึงใน ประกอบ ประพันธ์วิทยา, 2527) ได้สรุปความหมายของการสอนว่า การสอน คือ การจัดสภาพการณ์ สถานการณ์ หรือกิจกรรมอย่างมีจุดหมายเพื่อช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์ อันจะเป็นผลทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้โดยง่าย ทั้งยังส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียน ได้เกิดความเจริญงอกงามในทุก ๆ ด้าน ทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันและสามารถปรับตัวเองให้อยู่ในสังคมได้อย่างเหมาะสม

เดวีย์ (Dewey, n.d. อ้างถึงใน ทิศนา แคมมณี, 2548, หน้า 26-27) ที่ให้แนะนำแนวคิดใหม่ที่ว่า “การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีจากการกระทำ” ดังนั้น ในการสอนจึงควรเน้นที่ตัวผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการกระทำ (Learning by doing) แนวคิดนี้ประกอบกับการศึกษาค้นคว้าวิจัยจำนวนมาก ในระยะต่อมา ได้แสดงให้เห็นว่าผู้เรียนควรจะเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน การจัดการเรียนการสอน ควรจะต้องคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนควรมีบทบาทในการเรียนรู้มิใช่เป็นเพียง

ฝ่ายรับเท่านั้น นอกจากนี้ จากศึกษาวิจัยจำนวนมากยังได้แสดงให้เห็นว่า การจัดการเรียนการสอนที่ดี โดยมีการวางแผนและการใช้หลักการทางการศึกษาต่าง ๆ อย่างเหมาะสม สามารถช่วยให้การเรียนการสอนบรรลุผลสำเร็จได้ แนวคิดในยุคนี้สะท้อนออกมาให้เห็นในคำศัพท์คำว่า “Instruction” ซึ่งหมายถึง “การเรียนการสอน ” คำนี้มีความหมายแตกต่างจากคำว่า “Teaching” หรือ “การสอน” ไปบ้าง ดังนี้

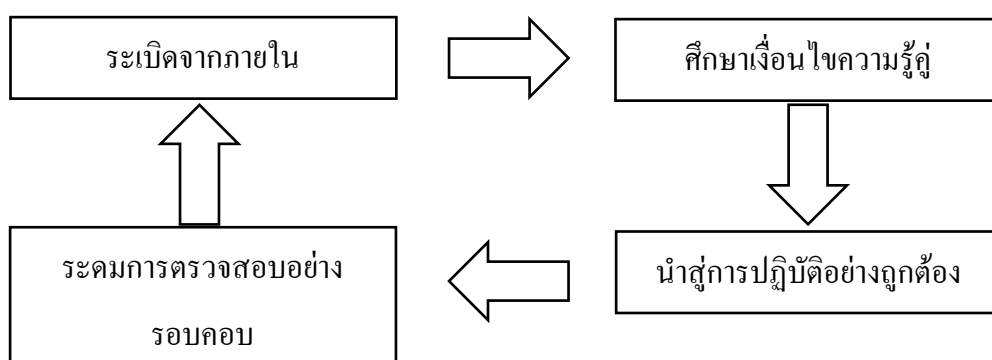
1. การเรียนการสอน คำนึงถึงการเรียนรู้ของผู้เรียนในการเรียนการสอน ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ แทนการที่ครูเป็นศูนย์กลางในการเรียน ซึ่งเป็นลักษณะของการสอน
2. การเรียนการสอน เป็นการถ่ายทอดความรู้ ทักษะ และเจตคติต่าง ๆ โดยมีการเตรียมการ มีการวางแผนตามหลักวิชา มีขั้นตอนหรือกระบวนการสอนที่เป็นแบบแผนชัดเจนมีกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมาย เป็นการใช้ศาสตร์ในการสอนมากกว่าในเรื่องของ “การสอน”

3. การเรียนการสอน ครอบคลุมปฏิสัมพันธ์หลายรูปแบบ มิใช่เพียงปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับบุคคลเท่านั้น อาจเป็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสื่อต่าง ๆ ก็ได้ ขณะที่ “การสอน” เน้นปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ คือ ครูกับผู้เรียน

4. การเรียนการสอน มักเกิดขึ้นในสถานการณ์ของการเรียนการสอน ขณะที่ “การสอน” เกิดขึ้นได้ทุกหนแห่งไม่จำกัดเวลาและสถานที่ ในยุคที่แนวความคิดนี้ได้รับการนิยามอย่างแพร่หลาย “การสอน” เริ่มมีลักษณะเป็น “ศาสตร์” มากขึ้นกว่ายุคอื่น ๆ ในอดีต รวมทั้งเริ่มได้รับการยอมรับจากวิชาชีพอื่น ๆ ด้วยว่า การศึกษาและการสอนเป็น “ศาสตร์” แขนงหนึ่ง แนวคิดในเรื่อง “Instruction” หรือ “การเรียนการสอน” ซึ่งมีความหมาย ถึงการสอนโดยคำนึงถึงการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ ความหมายของการสอนเปลี่ยนแปลงไปจากการถ่ายทอดความรู้ มาเป็นการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ซึ่งต้องอาศัยวิธีการหลากหลาย แนวคิดนี้ได้รับการยอมรับกันโดยทั่วไปในประเทศไทยก็รับแนวคิดนี้เข้ามาด้วย และใช้คำนี้ในการสื่อสารกันในวงการ แต่ในทางปฏิบัติครูส่วนใหญ่มีความเคยชินกับการสอนในลักษณะที่ครูเป็นศูนย์กลาง ประกอบกับไม่ได้รับการช่วยเหลือให้ปฏิบัติตาม และฝึกทักษะการสอนตามแนวคิดใหม่อย่างเพียงพอ การสอนโดยครูเป็นศูนย์กลาง จึงยังคงอำนาจอยู่อย่างเหนียวแน่นมาจนปัจจุบัน ทั้ง ๆ ที่ใช้คำว่า “Instruction” ลักษณะเช่นนี้ เป็นการเปลี่ยนแปลงที่เปลี่ยนเฉพาะชื่อ (Label) หรือ “คำศัพท์” แต่ความหมายหรือมุมมองไม่ได้เปลี่ยนไป กล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่า เป็นการเปลี่ยนแปลงการใช้ “คำศัพท์” แต่ “กระบวนทัศน์” (Paradigm) ในเรื่องไม่ได้เปลี่ยนแปลงในขณะที่เดียวกันก็มีบุคคลอีกกลุ่มหนึ่งที่ได้มีการเปลี่ยนแนวคิดจาก “การสอน” มาเป็น “การเรียนการสอน” แต่ด้วยความเคยชินและชอบคำศัพท์เดิมคือ “Teaching” จึงยังคงใช้ศัพท์นี้ในการสื่อสารแต่ใช้ในความหมายที่เปลี่ยนไป

เช่นนี้ เป็นลักษณะของการเปลี่ยนกระบวนทัศน์ (Paradigm shift) แต่ไม่เปลี่ยนคำศัพท์หรือชื่อของสิ่งนั้น เนื่องจากแนวคิดทางการศึกษาไม่เคยหยุดนิ่งอยู่กับที่ นักจิตวิทยา นักการศึกษาและนักคิดทั้งหลายต่างก็พยายามแสวงหาแนวคิด แนวทาง และวิธีการใหม่ ที่จะนำการศึกษาให้ก้าวไปข้างหน้าต่อไปเรื่อย ๆ การจัดการเรียนการสอนปัจจุบัน ถึงแม้จะได้พยายามจัดให้มีแบบแผนที่เอื้ออำนวยให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนแล้วก็ตาม แต่ผลก็ยังไม่เป็นไปตามความคาดหวังมากนัก ยังมีผู้เรียนอีกเป็นจำนวนมากที่ไม่ประสบผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย กล่าวคือ ยังมีความรู้ในเรื่องต่าง ๆ ไม่ได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด หรือยังขาดทักษะความชำนาญในการกระทำสิ่งต่าง หรือยังขาดความรู้และเจตคติที่ไม่เหมาะสมในบางเรื่อง การศึกษาหรือการให้การศึกษแก่ผู้เรียน ยังไม่ได้ผลตามที่คาดหวังซึ่งสาเหตุของปัญหานั้นคงมีจำนวนมาก เนื่องจากปัจจัยและองค์ประกอบที่ส่งผลต่อการเรียนรู้มีหลากหลาย

สุริพร เอี้ยวถาวร (2550, หน้า 10) กล่าวถึง หลักการเรียนรู้ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการดำเนินชีวิตแบบพึ่งตนเองอย่างมีความพอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเอง ผู้เรียนสามารถประยุกต์ความรู้ได้อย่างเหมาะสมภายใต้คุณธรรม ความซื่อสัตย์ ความอดทน ความพากเพียร เพื่อประโยชน์ของส่วนรวม กระบวนการเรียนรู้ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบไปด้วย ขั้นตอนการเรียนรู้ 4 ขั้นตอน ได้แก่ ระเบิดจากภายใน ศึกษาเงื่อนไขความรู้คู่ นำสู่การปฏิบัติอย่างถูกต้อง พร้อมปกป้องสังคม และระดมการตรวจสอบอย่างรอบคอบและพัฒนา สามารถแสดงได้ดังภาพด้านล่าง

ภาพที่ 4 วิธีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง (สุริพร เอี้ยวถาวร, 2550, หน้า 10)

กระบวนการขั้นที่ 1 การระเบิดจากภายใน

การระเบิดจากภายในเป็นการเสริมสร้างพลังผลักดันภายในจิตใจของผู้เรียนที่มุ่งมั่น จะเรียนอย่างถูกต้องและรอบคอบ โดยพิจารณาจากความพอประมาณ ความมีเหตุผลและมีภูมิคุ้มกัน ในตัวที่ดี โดยมีแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้ 1) จัดสภาพการณ์หรือส่งเสริมให้ผู้เรียน รู้จักตนเองและสภาพแวดล้อมอย่างถ่องแท้ 2) สร้างความตระหนักในคุณค่าของสิ่งที่จะเรียนรู้ และ 4) กำหนดหมายของการเรียนรู้ตามสภาพความพอเพียงอย่างมีเหตุผลและการมีภูมิคุ้มกัน ในตัวที่ดี

กระบวนการขั้นที่ 2 ศึกษาเงื่อนไขความรู้คู่คุณธรรม

การศึกษาในเงื่อนไขความรู้คู่คุณธรรม หมายถึง การส่งเสริมให้ผู้เรียน ได้แสวงหา องค์ความรู้จากการเรียนรู้ ความคิดของผู้อื่น หรือจากการลงมือปฏิบัติ หรือจากการพินิจพิจารณา อย่างไตร่ตรองโดยคำนึงถึงผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นต่อส่วนรวมอย่างยั่งยืน โดยมีแนวทางการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้ 1) เรียนรู้จากความรู้ ความคิดของผู้อื่น 2) เรียนรู้จากการปฏิบัติด้วยตนเอง และ 3) เรียนรู้ด้วยตนเองอย่างพินิจพิเคราะห์

กระบวนการขั้นที่ 3 นำสู่การปฏิบัติอย่างถูกต้อง พร้อมปกป้องสังคม

การนำสู่การปฏิบัติอย่างถูกต้อง ปกป้องสังคม หมายถึง การส่งเสริมให้ผู้เรียนนำผล การเรียนรู้ไปใช้อย่างถูกต้องเหมาะสม เพื่อให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริง คุ่มค่าต่อสังคมและ ส่วนรวม โดยมีแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้ 1) วิเคราะห์ความจำเป็นของสิ่งที่เกี่ยวข้อง หรือความต้องการ 2) ทบทวนความรู้ เลือกและปรับใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์และเกิดประโยชน์ สูงสุดแก่สังคม และ 3) มีคุณธรรม อดทน ซื่อสัตย์ พากเพียร ใฝ่งานสำเร็จ

กระบวนการขั้นที่ 4 ระดมตรวจสอบอย่างรอบคอบและพัฒนา

ระดมตรวจสอบอย่างรอบคอบและพัฒนา หมายถึง การส่งเสริมให้ผู้เรียน ได้มีความเชื่อว่า ความรู้ทั้งหมดย่อมมีการเปลี่ยนแปลงหรือค้นพบใหม่ ๆ อยู่เสมอ ฉะนั้นการตรวจสอบความรู้ จึงเป็นเรื่องที่สามารถกระทำได้ โดยการรับฟัง แลกเปลี่ยนเรียนรู้ความคิดเห็นร่วมกันในการพิจารณา ตรวจสอบแก้ไขความรู้ให้ถูกต้อง ชัดเจน เหมาะสม เป็นที่เชื่อถือ สอดคล้องกับสถานการณ์ และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยมีแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้ 1) จัดสถานการณ์ ให้มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 2) ส่งเสริมให้มีการนำเสนอผลงาน 3) วิเคราะห์ประเมินผลร่วมกัน และ 4) ปรับปรุงและเผยแพร่ผลงาน

ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยมีตัวแปรที่เกี่ยวข้อง กับการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการปฏิบัติการสอนของครู ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า 2 ตัวแปร ได้แก่ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ดังนี้

วุฒิการศึกษา วุฒิการศึกษา เป็นคุณลักษณะที่สำคัญประการหนึ่ง ที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โดยเฉพาะในบริบทของการปฏิรูปการศึกษา และการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหาร ดังที่ มาลี บุญเกตุ (2546) ได้ศึกษาสภาพการบริหารสู่ความเป็นเลิศ กรณีศึกษา: โรงเรียนเจียไ้ อำเภอโพนาราม จังหวัดราชบุรี พบว่าความคิดเห็นของครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความแตกต่างกัน โดยครูที่จบการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรีมีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติโดยรวมในองค์ประกอบมากกว่าครูที่จบปริญญาตรีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 สอดคล้องกับสมจิตร อุดม (2547) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนระดับประถมศึกษาภาคใต้ พบว่า วุฒิการศึกษาเป็นตัวแปรที่สำคัญมากในกลุ่มครูที่ส่งผลต่อดัชนีความรู้ ความสามารถ และศักยภาพของบุคคล ในการปฏิบัติหน้าที่ความรับผิดชอบในโรงเรียนหรือสถานศึกษา มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับความสำเร็จของโรงเรียน และยังสอดคล้องกับถวิล ประเสริฐศรี (2547) การศึกษาบทบาทผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน เขตการศึกษา 11 พบว่า บทบาทของผู้บริหารตามความคิดเห็นของครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความเห็นต่างกัน

วุฒิการศึกษาจึงมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ การปฏิบัติ และการบริหารงาน ซึ่งบุคคลที่มีวุฒิการศึกษาสูง จะมีคุณภาพการตื่นตัวทางการศึกษา การตัดสินใจ การปฏิบัติ และการบริหารงานที่มีคุณภาพ

ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน (กันยา สุวรรณแสง, 2542, หน้า 81-82) กล่าวว่า ประสบการณ์ย่อมก่อให้เกิดความรู้ ความชำนาญ ทักษะ ทักษะคนทุกคนได้รับประสบการณ์ไม่เท่าเทียมกัน ผู้ที่มีประสบการณ์มากกว่า จะเรียนรู้และปฏิบัติงานได้เป็นผลสำเร็จดีกว่าผู้ที่มีประสบการณ์น้อย และ ประสบการณ์ทำให้คนรู้ว่าอะไรเป็นความเสี่ยง มีความกล้าเผชิญปัญหาได้ดี ทั้งช่วยพัฒนาความคิด ความสามารถเลือกทาง ได้ดี และพบว่า ประสบการณ์ช่วยให้ปฏิบัติงานได้ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยอนุสรณ์ ประสารภักดิ์ (2555) ได้ทำการศึกษาการบริหารสถานศึกษาตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2 พบว่า ประสบการณ์ที่แตกต่างกันมีสภาพการปฏิบัติแตกต่างกัน

ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานจึงมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ การปฏิบัติ และการบริหารงาน ซึ่งบุคคลที่มีวุฒิการศึกษาสูง จะมีคุณภาพการดำเนินงาน การตัดสินใจ การปฏิบัติ และการบริหารงานที่มีคุณภาพ

จากแนวคิดและผลงานวิจัยดังกล่าว จะเห็นได้ว่าประสบการณ์ในการทำงานกับวุฒิการศึกษา มีผลต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการเรียนการสอน ผู้วิจัยจึงได้ตั้งสมมติฐานไว้ว่า ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่ต่างกัน มีการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการปฏิบัติการสอนแตกต่างกัน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

พัฒนาภรณ์ นัตริวิโรจน์ (2545) ได้ศึกษาเรื่อง บทบาทของครูในการส่งเสริมความรู้เศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดขอนแก่น กลุ่มประชากรที่ศึกษา ได้แก่ ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดขอนแก่น ผลสรุปได้ว่า ครูส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับบทบาทการส่งเสริมความรู้ในระดับต่ำ

วีระ ปันทรัพย์ (2551) ได้ศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงของครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุททศสงคราม อำเภอเมืองสมุทรสงคราม พบว่า สภาพการจัดการเรียนรู้ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงของครูในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการสอนและแหล่งเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผล โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และจำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้และช่วงชั้นที่ทำการสอนพบว่า การปฏิบัติการจัดการเรียนรู้ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตรีศุล พงษ์พันธุ์ (2552) ได้ศึกษาเรื่อง การดำเนินการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1 พบว่า ระดับการดำเนินการบริหารจัดการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก

บุญญะรักษ์ คำนวนชัย (2552) ได้ทำการศึกษาการปฏิบัติตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระบุรี พบว่า การปฏิบัติตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระบุรี ภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

สัจญา จารุจินดา (2551) ได้ทำการศึกษาแนวทางการบริหารจัดการในการน้อมนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอชุมพล จังหวัดแม่ฮ่องสอน พบว่า แนวทางการบริหารจัดการ ในการน้อมนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในโรงเรียน

ประถมศึกษา อำเภอบุณฑล จังหวัดแม่ฮ่องสอน ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านบริหารงานวิชาการ ด้านบริหารงานงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล และด้านบริหารงานทั่วไปในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

เนตรนภา บุญเพียร (2556) ได้ศึกษาสภาพและแนวทางการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการเรียนการสอนของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดตราด ผลการวิจัยปรากฏว่า ระดับสภาพการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการเรียนการสอนของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดตราด โดยรวมอยู่ในระดับมาก และด้านความพอประมาณ และด้านความพอประมาท ตามลำดับ เมื่อจำแนกตามช่วงชั้นที่สอนประสบการณ์การสอน วุฒิกายศึกษาและสาขาวิชาเอกที่สำเร็จการศึกษา ทั้งด้านความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวไม่แตกต่างกัน ส่วนแนวทางการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการเรียนการสอนของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ พบว่า ครูมีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ มีศักยภาพในการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน มุ่งให้ผู้เรียนเข้าใจปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จนนำไปปฏิบัติให้เกิดผลในการดำเนินชีวิต ส่งเสริมให้มีการนำสิ่งที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ฝึกให้นักเรียนค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ด้วยตนเองผ่านการทำโครงการวิทยาศาสตร์ โดยมีการสอดแทรกปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและปลูกฝังให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสาธารณสมบัติของโรงเรียน เพื่อสร้างจิตสำนึกที่ดีและป้องกันความเสียหายให้กับโรงเรียน

นัตตินดา คำเฮือน (2553) ได้ศึกษาการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนการสอนของพนักงานครู โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า ด้านการบริหารจัดการ โดยรวมมีอยู่ในระดับมาก พิจารณาจาก 3 อันดับแรก ได้แก่ มีส่วนร่วมในการให้คำปรึกษาในการจัดทำกิจกรรมตามรูปแบบการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีส่วนร่วมในการสร้างความสามัคคีในโรงเรียน มีส่วนร่วมในการสร้างความเข้มแข็งในโรงเรียนและมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สอดคล้องกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามนโยบายของโรงเรียน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอนให้นักเรียนรู้จักนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต ครูและนักเรียนร่วมกันปฏิบัติในการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนร่วมสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านการจัดแหล่งเรียนรู้โดยรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณา 3 อันดับแรก ได้แก่ สอนให้นักเรียนรู้จักการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อการกระทำใด ๆ ที่จะส่งผลต่อธรรมชาติ ด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยรวมอยู่ระดับมาก พิจารณาจาก 3 อันดับแรก ได้แก่ มีส่วนร่วมสร้างความภาคภูมิใจ

ในวัฒนธรรมของชาติให้เกิดขึ้นโรงเรียน สอนให้นักเรียนแสวงหาความรู้เรื่องการจัดการ สิ่งแวดล้อมเป็นประจำมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมรณรงค์รักษาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนเป็นประจำ การเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามอายุของครู โดยรวมและรายด้าน ด้านการจัดแหล่งเรียนรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนการสอนจำแนกตามเพศ โดยรวมและทุกด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ การเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามสถานภาพ พบว่า โดยรวมและทุกรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น ด้านการจัดการเรียนรู้ด้านอื่น ๆ แตกต่างกัน การเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นการบริหารจัดการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ไพฑูรย์ ทองสุข (2556) ได้ศึกษาการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการปฏิบัติการสอนวิชาเกษตรของครูเกษตรใน โรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ ผลการวิจัยพบว่า ครูเกษตรทุกคนทราบ และเคยอบรมในหัวข้อเรื่องที่เกี่ยวข้องกับปรัชญาเศรษฐกิจ ซึ่งส่วนใหญ่ มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จากโทรทัศน์และอินเทอร์เน็ต ครูเกษตรมีการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการปฏิบัติการสอนวิชาเกษตร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการปฏิบัติการสอนวิชาเกษตรอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร ด้านคุณธรรมในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร ด้านความมีเหตุผลในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร ด้านภูมิคุ้มกันที่ดีในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร และด้านความพอประมาณในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร

งานวิจัยต่างประเทศ

เฟ็ตเชอร์ (Fetcher, 1986) ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา ในรัฐเวอจิเนีย ผลการวิจัยพบว่า ส่วนมากได้ใช้เวลาในการบริหารจัดการ การวางแผนและควบคุมการประชุมเตรียมการ และติดตามเกี่ยวกับงบประมาณ เตรียมเกี่ยวกับการซ่อมแซมเครื่องมือ อุปกรณ์การเรียนการสอน ให้การช่วยเหลือและสนับสนุนในด้านเทคโนโลยี และจัดระบบสารสนเทศเพื่อการ บริหารงานให้มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ยังพบว่า ผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาต้องกระตุ้นครูให้มี ความกระตือรือร้น และมีความสนใจใฝ่ศึกษาหาความรู้อยู่เสมอ

บรูค (Brook, 1986) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพและการรับรู้ของครู ในบทบาทผู้นำของโรงเรียน และบรรยากาศของโรงเรียนประถมศึกษาในรัฐแคลิฟอร์เนีย พบว่า คุณภาพของครูไม่มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของนักเรียนเกรด 6 ที่เกี่ยวกับองค์ประกอบ ด้านการเรียนรู้ การอ่าน ด้านภาษา และคณิตศาสตร์ ส่วนผลกระทบระหว่างคุณภาพของครูกับ บรรยากาศ ภายในโรงเรียนเป็นสิ่งสำคัญในการสนับสนุนให้นักเรียนเกรด 6 มีการเรียนรู้ในอนาคด ในทุกด้าน

จากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลในเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง พบว่า หลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงนั้น เป็นหลักในการดำเนินชีวิตที่มุ่งเน้นให้มนุษย์รู้จักตัวตน รู้จักความพอดี พอเหมาะกับสภาพที่เป็นอยู่ของตนเอง และเสริมสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อที่จะสามารถดำรงอยู่ในสังคม ในยุคโลกาภิวัตน์ได้ โดยอาศัยทั้งความรู้และคุณธรรมในการดำเนินกิจกรรมในด้านต่าง ๆ จึงถือได้ว่า หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นหลักปรัชญาที่เหมาะสมเป็นอย่างยิ่งที่จะแทรกในหลักสูตร สถานศึกษาเพื่อปลูกฝังความรู้ทักษะให้กับเยาวชนตั้งแต่วัยเรียน เพื่อให้เยาวชนเติบโตมาพร้อมกับ ทักษะ ความรู้ คุณธรรม และภูมิคุ้มกันที่ดี

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครู
ในโรงเรียนโพธิสัมพันธ์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18
ผู้วิจัยได้เสนอรายละเอียด วิธีดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การพัฒนาเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนโพธิสัมพันธ์พิทยาคาร
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ปีการศึกษา
2559 จำนวน 115 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนโพธิสัมพันธ์พิทยาคาร
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ปีการศึกษา
2559 โดยผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan,
1970, pp. 607-610) แล้วทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามวุฒิการศึกษาของ
ครูผู้สอน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 89 คน ดังปรากฏตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามวุฒิการศึกษา

ตัวแปรต้น	ครูผู้สอนในโรงเรียนโพธิสัมพันธ์พิทยาคาร	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ปริญญาตรี	83	64
สูงกว่าปริญญาตรี	32	25
รวม	115	89

จากตารางที่ 1 พบว่า จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามวุฒิการศึกษาของครูผู้สอนในโรงเรียนโพธิสัมพันธ์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ในปีการศึกษา 2559 มีจำนวนประชากรทั้งหมด 115 คน โดยจำแนกตามวุฒิการศึกษาของครูผู้สอนพบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี มีจำนวนประชากรทั้งหมด จำนวน 83 คน ครูที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีจำนวนประชากรทั้งหมด จำนวน 32 คน ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 89 คน แบ่งเป็น ครูที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี มีจำนวน 64 คน และครูที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีจำนวน 25 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครู ในโรงเรียนโพธิสัมพันธ์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โครงสร้างของแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามในเรื่อง สถานภาพของบุคลากร มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ประกอบด้วย ข้อคำถาม จำนวน 2 ข้อ

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครูในโรงเรียนโพธิสัมพันธ์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยได้พัฒนาจากแบบสอบถามของคู่มือรับสมัครสำหรับหน่วยงานประเมินเบื้องต้น สถานศึกษาแบบอย่าง การจัดกระบวนการเรียนการสอนและการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ปีงบประมาณ 2552 ของกระทรวงศึกษาธิการ (2551, หน้า 14-21) ซึ่งประกอบไปด้วย การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา

ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงพิจารณาจากองค์ประกอบของปรัชญา แนวคิด เศรษฐกิจพอเพียง 5 อย่าง คือ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกันที่ดี ความมีเงื่อนไขความรู้ และความมีเงื่อนไขคุณธรรม มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่า (Rating scale) โดยใช้เกณฑ์กำหนดขั้นตอนน้ำหนักคะแนน 5 ระดับ ของลิเคิร์ต (Likert, 1961 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 103) จากการปฏิบัติมากที่สุดถึงปฏิบัติน้อยที่สุด โดยกำหนดน้ำหนักคะแนน ดังนี้

- 5 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือตามลำดับดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง และการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน ในโรงเรียนโพธิสัมพันธ์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18
2. ศึกษาแบบสอบถามของกลุ่มผู้รับสมัครสำหรับหน่วยงานประเมินเบื้องต้น สถานศึกษา แบบอย่างการจัดกระบวนการเรียนการสอนและการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ปีงบประมาณ 2552 ของกระทรวงศึกษาธิการ และความเป็นไปได้ในการสร้างเครื่องมือ
3. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert, 1961 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 103)
4. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาประมวล เพื่อกำหนดโครงสร้าง ขอบเขต และเนื้อหาของแบบสอบถาม โดยขอคำแนะนำจากคณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์
5. ดำเนินการสร้างแบบสอบถามตามโครงสร้าง ขอบเขตของเนื้อหาและวิธีการสร้างแบบสอบถาม

การพัฒนาเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้บรรลุตามวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ดังต่อไปนี้

1. นำเครื่องมือฉบับร่างให้อาจารย์ที่ปฏิบัติงานนิพนธ์ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content validity) ของเครื่องมือและการใช้ภาษาสื่อความหมาย และนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปฏิบัติงานนิพนธ์

2. ปรับปรุงเครื่องมือตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปฏิบัติงานนิพนธ์ จากนั้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านได้แก่

2.1 ดร.สมุทพร ชำนาญ อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

2.2 ดร.สุรัตน์ ไชยชมภู อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

2.3 ดร.ศรัญภัสสร อังกูรสิริปรีชา ครูชำนาญการ โรงเรียนโพธิ์สัมพันธ์พิทยาคาร

พิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) และความถูกต้องของการใช้ภาษาโดยพิจารณาจากค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง ข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (IOC: Index of item objective congruence) โดยผู้เชี่ยวชาญประเมินด้วย คะแนน 3 ระดับ คือ 1 = สอดคล้อง, 0 = ไม่แน่ใจ, -1 = ไม่สอดคล้อง ข้อคำถามที่ดีควรมีค่า IOC ใกล้ 1 ข้อคำถามมีค่า IOC ต่ำกว่า .50 ควรมีการปรับปรุงแก้ไข (สุวิมล ติรกันันท์, 2543, หน้า 105)

3. นำเครื่องมือไปทดลองใช้ (Try-out) กับ ครูผู้สอนที่อยู่ในโรงเรียนบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 26 คน โดยแยกเป็น ครูที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 8 คน ครูที่มีประสบการณ์ 5-10 ปี จำนวน 9 คน และครูที่มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปีขึ้นไป จำนวน 9 คน ได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .75-.93

4. นำแบบสอบถามมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1990, p. 161) จากโปรแกรมสำเร็จรูปได้ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ทั้งฉบับ .81

5. นำแบบสอบถามที่ได้หาคุณภาพแบบสมบูรณ์แล้ว จัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับจริงจำนวน 89 ฉบับ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้การวิจัยในครั้งนี้บรรลุตามวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างโดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือขอความอนุเคราะห์จากภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากโรงเรียน โภธิสัมพันธ์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18
2. การส่งแบบสอบถามและเก็บข้อมูล ผู้วิจัยนำส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลให้โรงเรียน โภธิสัมพันธ์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 แล้วเก็บแบบสอบถามกลับคืน
3. นำแบบสอบถามมาตรวจสอบและคัดเลือกเฉพาะฉบับที่ตอบครบถ้วนสมบูรณ์ มาวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป และดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ตรวจสอบแบบสอบถามพร้อมทั้งตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา รวบรวมและจัดเก็บข้อมูล
2. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยได้วิเคราะห์เนื้อหา ดังต่อไปนี้
 - 2.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามวุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน คำนวณค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
 - 2.2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนในโรงเรียน โภธิสัมพันธ์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ในด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล ด้านเงื่อนไขความรู้ และด้านเงื่อนไข-คุณธรรม โดยใช้ค่าสถิติพื้นฐาน ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ซึ่งกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายตามรายละเอียดดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 103)

4.51-5.00 หมายความว่า มีการนำหลักปรัชญาแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้
ในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษามากที่สุด

3.51-4.50 หมายความว่า มีการนำหลักปรัชญาแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้
ในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษามาก

2.51-3.50 หมายความว่า มีการนำหลักปรัชญาแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้
ในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาปานกลาง

1.51-2.50 หมายความว่า มีการนำหลักปรัชญาแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้
ในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาน้อย

1.00-1.50 หมายความว่า มีการนำหลักปรัชญาแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้
ในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาน้อยที่สุด

2.3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างวิเคราะห์ตามวุฒิทางการศึกษา
โดยใช้การทดสอบค่า t -test ชนิดอิสระ แบบ 2 กลุ่ม

2.4 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างวิเคราะห์ตามประสบการณ์
ในการทำงานโดยใช้การทดสอบค่าเอฟ (F -test)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ร้อยละ (Percentage)

1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

2. สถิติสำหรับการวิเคราะห์หาคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Index of item objective congruence)

เพื่อหาความเที่ยงตรงของเครื่องมือ

2.2 ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α -coefficient)

ของครอนบาค (Cronbach, 1990, p. 161)

3. สถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบวุฒิทางการศึกษาของครูผู้สอนกับการนำหลักปรัชญา
ของเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน วิเคราะห์โดยใช้การทดสอบ t -test

4. สถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบประสบการณ์ครูผู้สอน กับการนำหลักปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน วิเคราะห์โดยใช้การทดสอบ One-way ANOVA

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนใน โรงเรียน โภธิสัมพันธ์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ผู้วิจัยได้นำเสนอผลตามลำดับ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความสะดวกในการนำเสนอข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดด้วยย่อและสัญลักษณ์ที่ใช้ ในการนำเสนอต่อไปนี้

\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง (Sample mean)
SD	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
SS	แทน	ค่าผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนแต่ละตัวยกกำลังสอง (Sum squares)
MS	แทน	ค่าความแปรปรวน (Mean of squares)
df	แทน	ขั้นของความอิสระ (Degree of freedom)
F	แทน	ค่าสถิติการแจกแจงแบบ F (F -distribution)
P	แทน	ความน่าจะเป็นของการเกิดความคลาดเคลื่อน
n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
*	แทน	มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ลำดับขั้นตอนการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้แบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้ ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการศึกษาและประสบการณ์ของประชากรที่ศึกษา โดยใช้จำนวนและค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนในโรงเรียนโพธิสัมพันธ์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนในโรงเรียนโพธิสัมพันธ์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามวุฒิการศึกษาวิเคราะห์โดยใช้การทดสอบ t -test และประสิทธิภาพของครูในสถานศึกษา โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนในโรงเรียนโพธิสัมพันธ์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับวุฒิการศึกษา และประสิทธิภาพของประชากรที่ศึกษา

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพบุคลากร

วุฒิการศึกษาของครูผู้สอน	จำนวน	ร้อยละ
ปริญญาตรี	64	71.90
สูงกว่าปริญญาตรี	25	28.10
รวม	89	100.00

จากตารางที่ 2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี มากที่สุด จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 71.9 และวุฒิการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 28.1 ตามลำดับ

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพบุคลากร

ประสบการณ์ของครูผู้สอน	จำนวน	ร้อยละ
ประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี	29	32.60
ประสบการณ์ 5-10 ปี	34	38.20
ประสบการณ์มากกว่า 10 ปี	26	29.20
รวม	89	100.00

จากตารางที่ 3 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์ 5-10 ปี มากที่สุด จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 38.2 ประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 32.6 และประสบการณ์มากกว่า 10 ปี จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 29.2 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนในโรงเรียน โพรสิสัมพันธ์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนในโรงเรียน โพรสิสัมพันธ์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยรวมและรายด้าน

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	<i>n</i> = 89		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. ด้านความพอประมาณ	4.43	0.26	มาก	5
2. ด้านความมีเหตุผล	4.47	0.25	มาก	2
3. ด้านภูมิคุ้มกันที่ดี	4.46	0.25	มาก	3
4. ด้านเงื่อนไขความรู้	4.45	0.26	มาก	4
5. ด้านเงื่อนไขคุณธรรม	4.49	0.26	มาก	1
รวม	4.46	0.26	มาก	

จากตารางที่ 4 พบว่า ระดับการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนใน โรงเรียน โภธิสัมพันธ์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามลำดับ 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านเงื่อนไขคุณธรรม ด้านความมีเหตุผล และด้านภูมิคุ้มกันที่ดีตามลำดับ

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนใน โรงเรียน โภธิสัมพันธ์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ด้านความพอประมาณ โดยรวมและรายข้อ

ด้านความพอประมาณ	<i>n</i> = 89		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. ท่านมอบหมายงานให้นักเรียนทำตามความสามารถ และเหมาะสมกับฐานะของนักเรียน	4.51	0.57	มากที่สุด	3
2. ท่านได้จัดเตรียมสื่อการสอนได้เหมาะสมกับนักเรียนที่ท่านสอน	4.53	0.50	มากที่สุด	1
3. ท่านจัดกิจกรรมให้นักเรียนปฏิบัติได้อย่างเหมาะสมกับรายวิชาไม่มากหรือน้อยเกินไป	4.50	0.50	มาก	4
4. ท่านเตรียมความพร้อมของผู้เรียนก่อนการสอนอย่างเหมาะสมเสมอ	4.43	0.49	มาก	8
5. ท่านจัดเตรียมเนื้อหาสาระและเอกสารประกอบการสอนได้สอดคล้องและเหมาะสมกับระดับที่ท่านสอน	4.52	0.50	มากที่สุด	2
6. ท่านจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ตามระยะเวลาที่กำหนดและมีความสอดคล้องเหมาะสม	4.44	0.50	มาก	7
7. ท่านได้จัดหาหรือจัดเตรียมความพร้อมตามนโยบายที่โรงเรียนท่านมีเพื่อจัดการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม	4.42	0.49	มาก	9

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ด้านความพอประมาณ	<i>n</i> = 89		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
8. ท่านศึกษาหลักสูตรเพื่อการวางแผนการสอนและการจัดกิจกรรมการสอนอย่างเหมาะสม	4.47	0.50	มาก	6
9. ท่านจัดกิจกรรมการเรียนรู้นอกสถานที่ตามโอกาสที่เอื้ออำนวยและเหมาะสม	4.49	0.50	มาก	5
รวม	4.50	0.50	มาก	

จากตารางที่ 5 พบว่า การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนในโรงเรียน โพนสิมพันธ์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ด้านความพอประมาณ โดยรวมและรายข้อมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ยกเว้นข้อ 1 ท่านมอบหมายงานให้นักเรียนทำตามความสามารถและเหมาะสมกับฐานะของนักเรียน ข้อ 2 ท่านได้จัดเตรียมสื่อการสอนได้เหมาะสมกับนักเรียนที่ท่านสอน และข้อ 5 ท่านจัดเตรียมเนื้อหาสาระและเอกสารประกอบการสอนได้สอดคล้องและเหมาะสมกับระดับที่ท่านสอน เมื่อพิจารณาตามลำดับ 3 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 2 ท่านได้จัดเตรียมสื่อการสอนได้เหมาะสมกับนักเรียนที่ท่านสอน ข้อ 5 ท่านจัดเตรียมเนื้อหาสาระและเอกสารประกอบการสอนได้สอดคล้องและเหมาะสมกับระดับที่ท่านสอน และข้อ 1 ท่านมอบหมายงานให้นักเรียนทำตามความสามารถและเหมาะสมกับฐานะของนักเรียนตามลำดับ

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนใน โรงเรียน โภธิสัมพันธ์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ด้านความมีเหตุผล โดยรวมและรายข้อ

ด้านความมีเหตุผล	<i>n</i> = 89		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. ท่านพิจารณาการจัดกิจกรรมการสอนวิชาของท่าน สอดคล้องกับสถานที่ ที่มีใน โรงเรียน	4.44	0.50	มาก	2
2. ท่านใช้หลักของการประหยัดในการเตรียมสื่อการสอน เหมาะสมมีคุณภาพตามระดับที่ท่านสอน	4.40	0.50	มาก	3
3. ท่านนำบันทึกหลังการสอนที่ผ่านมาเป็นข้อมูล ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน	4.25	0.57	มาก	5
4. ท่านศึกษาหลักสูตรวัตถุประสงค์การสอน อย่างรอบคอบก่อนจัดการเรียนการสอน	4.27	0.65	มาก	4
5. ท่านจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการสอน ที่ได้เตรียมไว้	4.62	0.49	มากที่สุด	1
6. ท่านให้นักเรียนจัดเก็บเก้าอี้และอุปกรณ์ให้เรียบร้อย หลังการสอนทุกครั้ง	4.19	0.64	มาก	6
7. ท่านทำการพิจารณาอย่างรอบคอบและคำนึงถึงผลที่จะ ตามมาทุกครั้งก่อนที่จะทำการจัดการเรียนการสอน	4.08	0.64	มาก	7
รวม	4.32	0.57	มาก	

จากตารางที่ 6 พบว่า การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียน การสอนของครูผู้สอนใน โรงเรียน โภธิสัมพันธ์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ด้านความมีเหตุผล โดยรวมและรายข้อมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ยกเว้น ข้อ 5 ท่านจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการสอนที่ได้เตรียมไว้เมื่อพิจารณาตามลำดับ 3 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 5 ท่านจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการสอนที่ได้เตรียมไว้ ข้อ 1 ท่านพิจารณาการจัดกิจกรรมการสอนวิชาของท่านสอดคล้องกับสถานที่ที่มีในโรงเรียน และข้อ 2 ท่านใช้หลักของการประหยัดในการเตรียมสื่อการสอนเหมาะสมมีคุณภาพตามระดับที่ท่านสอน ตามลำดับ

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนในโรงเรียน โพรสิสัมพันธพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี โดยรวมและรายข้อ

ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี	<i>n</i> = 89		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. ท่านได้นำบันทึกการสอนมาใช้เป็นข้อมูลในการประเมินผลการสอนเพื่อพัฒนาการสอนของท่านเสมอ	4.63	0.48	มากที่สุด	1
2. ท่านแสวงหาความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการสอนเสมอ	4.43	0.50	มาก	4
3. ท่านได้เตรียมห้องเรียนและสถานที่ที่ใช้ในการสอนไว้ล่วงหน้า	4.35	0.50	มาก	6
4. ท่านทบทวนและเตรียมความรู้ในวิชาที่ท่านสอนอยู่เสมอ	4.21	0.61	มาก	8
5. ท่านได้จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์และสื่อที่ใช้ในการสอนไว้ล่วงหน้า	4.53	0.50	มากที่สุด	2
6. ท่านสร้างภูมิคุ้มกันให้นักเรียนโดยการปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีในเรื่องของความมีเหตุผล ขยัน ประหยัด เสียสละ สามัคคีและบำเพ็ญประโยชน์เพื่อส่วนรวม	4.25	0.68	มาก	7
7. ท่านได้เข้ารับการอบรมทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนเสมอ	4.38	0.57	มาก	5
8. ท่านสอดแทรกแนวคิดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและยกตัวอย่างในการสอนเสมอ	3.98	0.81	มาก	9
9. ท่านได้ทำบันทึกก่อนการสอนทุกครั้งเพื่อให้เกิดความพร้อมในการสอน	4.48	0.50	มาก	3
รวม	4.36	0.57	มาก	

จากตารางที่ 7 พบว่า การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนในโรงเรียน โพรสิสัมพันธพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มัธยมศึกษา เขต 18 ด้านด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี โดยรวมและรายข้อมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ยกเว้น ข้อ 1 ท่านได้นำบันทึกการสอนมาใช้เป็นข้อมูลในการ และข้อ 5 ท่านได้จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์และสื่อที่ใช้ในการสอนไว้ล่วงหน้า เมื่อพิจารณาตามลำดับ 3 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 1 ท่านได้นำบันทึกการสอนมาใช้เป็นข้อมูลในการ ข้อ 5 ท่านได้จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์และสื่อที่ใช้ในการสอนไว้ล่วงหน้า และข้อ 9 ท่านได้ทำบันทึกก่อนการสอนทุกครั้งเพื่อให้เกิดความพร้อมในการสอน ตามลำดับ

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนในโรงเรียนโพธิ์สัมพันธ์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ด้านเงื่อนไขความรู้ โดยรวมและรายข้อ

ด้านเงื่อนไขความรู้	<i>n</i> = 89		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. ท่านมีความรู้เพียงพอสำหรับการสอนและเพิ่มพูนความรู้อยู่เสมอ	4.53	0.49	มากที่สุด	3
2. ท่านมีการแสวงหาความรู้และจัดองค์ความรู้ของท่านอย่างเป็นระบบและทันสมัย	4.46	0.50	มาก	5
3. ท่านนำความรู้และเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในกระบวนการเรียนการสอน	4.38	0.48	มาก	7
4. ท่านสามารถใช้ความรู้ของท่านอย่างเต็มที่ในการจัดการเรียนการสอน	4.54	0.50	มากที่สุด	2
5. ท่านศึกษาหลักและแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและติดตามการประยุกต์ใช้ทั้งในชีวิตประจำวันและการสอนอย่างต่อเนื่อง	4.55	0.52	มากที่สุด	1
6. ท่านส่งเสริมและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนใช้แหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ที่หลากหลาย	4.52	0.55	มากที่สุด	4
7. ท่านเชื่อมโยงความรู้ที่เกี่ยวข้องในวิชาที่ท่านสอนกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	4.46	0.50	มาก	5
รวม	4.49	0.50	มาก	

จากตารางที่ 8 พบว่า การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนในโรงเรียน โพรสิสัมพันธพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 18 ด้านเงื่อนไขความรู้ โดยรวมและรายข้อมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ยกเว้นข้อ 1 ท่านมีความรู้เพียงพอสำหรับการสอนและเพิ่มพูนความรู้อยู่เสมอ ข้อ 4 ท่านสามารถใช้ความรู้ของท่านอย่างเต็มที่ในการจัดการเรียนการสอน ข้อ 5 ท่านศึกษาหลักและแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและติดตามการประยุกต์ใช้ทั้งในชีวิตประจำวันและการสอนอย่างต่อเนื่อง และข้อ 6 ท่านส่งเสริมและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนใช้แหล่งเรียนรู้ต่างๆที่หลากหลาย เมื่อพิจารณาตามลำดับ 3 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 5 ท่านศึกษาหลักและแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและติดตามการประยุกต์ใช้ทั้งในชีวิตประจำวันและการสอนอย่างต่อเนื่อง ข้อ 4 ท่านสามารถใช้ความรู้ของท่านอย่างเต็มที่ในการจัดการเรียนการสอน ข้อ 1 ท่านมีความรู้เพียงพอสำหรับการสอนและเพิ่มพูนความรู้อยู่เสมอ ตามลำดับ

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนในโรงเรียน โพรสิสัมพันธพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ด้านเงื่อนไขคุณธรรม โดยรวมและรายข้อ

ด้านเงื่อนไขคุณธรรม	<i>n</i> = 89		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. ท่านปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน	4.47	0.50	มาก	3
2. ท่านสอดแทรกความรู้เรื่องคุณธรรม จริยธรรม ในกระบวนการเรียนการสอน	4.34	0.47	มาก	6
3. ท่านยกย่องและชมเชยนักเรียนที่ประพฤติปฏิบัติตนดี ในการเรียนในวิชาที่ท่านสอนเสมอ	4.46	0.50	มาก	4
4. ท่านสอนให้นักเรียนมีความประหยัดในงานที่ท่าน มอบหมายให้ทำส่ง	4.54	0.50	มากที่สุด	2
5. ท่านจัดให้นักเรียนได้ทำงานเป็นกลุ่มเพื่อเรียนรู้เรื่อง ความสามัคคี ความเสียสละและการทำงานร่วมกัน อย่างมีความสุข	4.37	0.48	มาก	5

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ด้านเงื่อนไขคุณธรรม	<i>n</i> = 89		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
6. ท่านได้แสดงให้เห็นคุณค่าของความซื่อสัตย์ สุจริตในการเรียนการสอนในวิชาของท่าน	4.60	0.49	มากที่สุด	1
รวม	4.46	0.49	มาก	

จากตารางที่ 9 พบว่า การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนในโรงเรียนโพธิสัมพันธ์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ด้านเงื่อนไขคุณธรรม โดยรวมและรายข้อมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ยกเว้นข้อ 4 ท่านสอนให้นักเรียนมีความประหยัดในงานที่ท่านมอบหมายให้ทำส่ง และข้อ 6 ท่านได้แสดงให้เห็นคุณค่าของความซื่อสัตย์สุจริตในการเรียนการสอนในวิชาของท่าน เมื่อพิจารณาตามลำดับ 3 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 6 ท่านได้แสดงให้เห็นคุณค่าของความซื่อสัตย์สุจริตในการเรียนการสอนในวิชาของท่าน ข้อ 4 ท่านสอนให้นักเรียนมีความประหยัดในงานที่ท่านมอบหมายให้ทำส่ง และข้อ 1 ท่านปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน ตามลำดับ

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนใน โรงเรียน โพรสิสัมพันธ์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามวุฒิทางการศึกษา

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ปริญญาตรี				สูงกว่าปริญญาตรี			
	<i>(n = 64)</i>				<i>(n = 25)</i>			
	\bar{X}	<i>SD</i>	ระดับ	อันดับ	\bar{X}	<i>SD</i>	ระดับ	อันดับ
1. ด้านความพอเพียง	4.56	0.50	มากที่สุด	2	4.54	0.53	มากที่สุด	3
2. ด้านความพอประมาณ	4.55	0.49	มากที่สุด	3	4.56	0.51	มากที่สุด	2
3. ด้านความมีเหตุผล	4.46	0.54	มาก	4	4.51	0.52	มากที่สุด	4
4. ด้านเงื่อนไขความรู้	4.62	0.47	มากที่สุด	1	4.57	0.52	มากที่สุด	1
5. ด้านเงื่อนไขคุณธรรม	4.45	0.54	มาก	5	4.50	0.51	มากที่สุด	5
รวม	4.53	0.50	มากที่สุด		4.55	0.52	มากที่สุด	

จากตารางที่ 10 พบว่า การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนใน โรงเรียน โพรสิสัมพันธ์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามวุฒิทางการศึกษา โดยวุฒิการศึกษาปริญญาตรี โดยรวมและรายด้าน มีสภาพปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด ยกเว้น ด้านความมีเหตุผล และด้านเงื่อนไขคุณธรรม เมื่อพิจารณาตามลำดับ 3 อันดับแรกได้แก่ ด้านเงื่อนไขความรู้ ด้านความพอเพียง และด้านความพอประมาณ ตามลำดับ ส่วนวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี โดยรวมและรายด้านมีสภาพปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาตามลำดับ 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านเงื่อนไขความรู้ ด้านความพอประมาณ และด้านความพอเพียงตามลำดับ

ตารางที่ 11 เปรียบเทียบการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนใน โรงเรียน โพนธัมพันธ์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามวุฒิการศึกษา

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		<i>t</i>	<i>p</i>
	<i>(n = 64)</i>		<i>(n = 25)</i>			
	\bar{X}	<i>SD</i>	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. ด้านความพอเพียง	4.54	0.53	4.57	0.50	-0.16	.72
2. ด้านความพอประมาณ	4.56	0.51	4.55	0.51	.07	.59
3. ด้านความมีเหตุผล	4.51	0.53	4.47	0.55	.28	.61
4. ด้านเงื่อนไขความรู้	4.57	0.51	4.64	0.47	-.54	.62
5. ด้านเงื่อนไขคุณธรรม	4.55	0.52	4.56	0.51	-.08	.62
รวม	4.55	0.52	4.56	0.51	-.09	.63

จากตารางที่ 11 พบว่าผลการเปรียบเทียบสภาพปัญหาการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนโรงเรียน โพนธัมพันธ์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน
 ในโรงเรียนโพธิสัมพันธ์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามประสบการณ์ของครูผู้สอน

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ประสบการณ์ ต่ำกว่า 5 ปี (n = 29)				ประสบการณ์ 5-10 ปี (n = 34)				ประสบการณ์ มากกว่า 10 ปี (n = 26)			
	\bar{X}	SD	ระดับ	อันดับ	\bar{X}	SD	ระดับ	อันดับ	\bar{X}	SD	ระดับ	อันดับ
	1. ด้านความพอประมาณ	4.43	0.27	มาก	5	4.38	0.23	มาก	5	4.52	0.26	มากที่สุด
2. ด้านความมีเหตุผล	4.44	0.25	มาก	3	4.50	0.27	มาก	1	4.44	0.24	มาก	5
3. ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี	4.45	0.24	มาก	2	4.42	0.25	มาก	4	4.47	0.27	มาก	3
4. ด้านความมีเงื่อนไขความรู้	4.44	0.26	มาก	3	4.43	0.28	มาก	3	4.48	0.25	มาก	2
5. ด้านความมีเงื่อนไขคุณธรรม	4.55	0.24	มากที่สุด	1	4.48	0.25	มาก	2	4.45	0.29	มาก	4
รวม	4.46	0.25	มาก		4.44	0.26	มาก		4.47	0.26	มาก	

จากตารางที่ 12 พบว่า การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียน การสอนของครูผู้สอนใน โรงเรียน โขธิสัมพันธ์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามประสบการณ์ของครูผู้สอน โดยภาพรวมการนำหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านจาก ค่าเฉลี่ย พบว่า การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนของ ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี มีการดำเนินงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา ในแต่ละด้านเรียงอันดับการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน จากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านความมีเงื่อนไขคุณธรรม ด้านความมีเหตุผล ด้านความมีเงื่อนไข ความรู้ ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี และด้านความพอประมาณ

การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ 5-10 ปี มีการดำเนินงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน เรียงอันดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านความมีเหตุผล ด้านความมีเงื่อนไขคุณธรรม ด้านความมี เงื่อนไขความรู้ ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี และด้านความพอประมาณ

การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปีขึ้นไป มีการดำเนินงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา ในแต่ละด้านเรียงอันดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านความพอประมาณ ด้านความมีเงื่อนไขความรู้ ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ด้านความมีเงื่อนไขคุณธรรม และด้านความมีเหตุผล

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัด การเรียนการสอนของครูผู้สอนใน โรงเรียน โขธิสัมพันธ์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามประสบการณ์ของครูผู้สอนในสถานศึกษา โดยใช้ การวิเคราะห์ความแปรปรวน ทางเดียว (One-way ANOVA)

ตารางที่ 13 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนในโรงเรียนโพธิ์สัมพันธ์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามประสบการณ์ของครูผู้สอน

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
1. ด้านความพอประมาณ	ระหว่างกลุ่ม	0.28	2	0.14	2.15	.12
	ภายในกลุ่ม	5.64	86	0.06		
	รวม	5.92	88			
2. ด้านความมีเหตุผล	ระหว่างกลุ่ม	0.06	2	0.03	0.49	.61
	ภายในกลุ่ม	5.60	86	0.06		
	รวม	5.66	88			
3. ด้านภูมิคุ้มกันที่ดี	ระหว่างกลุ่ม	0.05	2	0.02	0.39	.68
	ภายในกลุ่ม	5.76	86	0.06		
	รวม	5.82	88			
4. ด้านความมีเงื่อนไขความรู้	ระหว่างกลุ่ม	0.03	2	0.01	0.18	.83
	ภายในกลุ่ม	6.05	86	0.07		
	รวม	6.08	88			
5. ด้านความมีเงื่อนไขคุณธรรม	ระหว่างกลุ่ม	0.14	2	0.06	1.04	.36
	ภายในกลุ่ม	5.71	86	0.06		
	รวม	5.84	88			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	0.11	2	0.06	0.85	0.52
	ภายในกลุ่ม	5.75	86	0.07		
	รวม	5.86	88			

จากตารางที่ 13 พบว่า ผลการเปรียบเทียบการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามประสบการณ์ของครูผู้สอน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครูในโรงเรียนโพธิสัมพันธ์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครู โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนโพธิสัมพันธ์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ในปีการศึกษา 2559 จำนวน 89 คน จากตารางการกำหนดขนาดของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, p. 608) แล้วทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามวุฒิการศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลสำหรับงานวิจัย เป็นแบบสอบถามมาตราส่วน (Rating scale) โดยใช้เกณฑ์กำหนดขั้นต่อน้ำหนักคะแนน 5 ระดับ ของลิเคิร์ต (Likert, 1967) จำนวน 38 ข้อ ได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .75-.93 และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ทั้งฉบับ ได้ค่า .81 การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้นำหนังสือจากภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ถึงผู้บริหารโรงเรียนโพธิสัมพันธ์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม จำนวน 89 ฉบับ และได้รับแบบสอบถามคืนมาจำนวน 89 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) การวิเคราะห์ผลการทดลองใช้ การทดสอบค่า t (t -test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

สรุปผล

จากการศึกษาการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครูในโรงเรียนโพธิสัมพันธ์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามจุดมุ่งหมายของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครูในโรงเรียนโพธิสัมพันธ์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยภาพรวมและรายด้าน การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครู อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามลำดับ 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านเงื่อนไขคุณธรรม

ด้านความมีเหตุผล และด้านภูมิคุ้มกันที่ดี ตามลำดับ โดยเรียงลำดับจากด้านที่มีการนำไปปฏิบัติมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ด้านเงื่อนไขคุณธรรม ด้านความมีเหตุผล ด้านภูมิคุ้มกันที่ดี ด้านเงื่อนไขความรู้ และด้านความพอประมาณ

1.1 การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนในโรงเรียนโพธิสัมพันธ์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ด้านความพอประมาณ โดยรวมและรายข้อมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามลำดับ 3 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 2 การได้จัดเตรียมสื่อการสอนได้เหมาะสมกับนักเรียนที่ท่านสอน ข้อ 5 การจัดเตรียมเนื้อหาสาระและเอกสารประกอบการสอนได้สอดคล้องและเหมาะสมกับระดับที่ท่านสอน และข้อ 1 การมอบหมายงานให้นักเรียนทำตามความสามารถและเหมาะสมกับฐานะของนักเรียน ตามลำดับ

1.2 การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนในโรงเรียนโพธิสัมพันธ์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ด้านความมีเหตุผล โดยรวมและรายข้อมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามลำดับ 3 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 5 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการสอนที่ได้เตรียมไว้ ข้อ 1 การพิจารณาการจัดกิจกรรมการสอนวิชาของท่านสอดคล้องกับสถานที่ ที่มีในโรงเรียน และข้อ 1 การมอบหมายงานให้นักเรียนทำตามความสามารถและเหมาะสมกับฐานะของนักเรียน ตามลำดับ

1.3 การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนในโรงเรียนโพธิสัมพันธ์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี โดยรวมและรายข้อมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามลำดับ 3 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 1 การได้นำบันทึกการสอนมาใช้เป็นข้อมูลในการ ข้อ 5 การได้จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์และสื่อที่ใช้ในการสอนไว้ล่วงหน้า และข้อ 9 การได้ทำบันทึกก่อนการสอนทุกครั้งเพื่อให้เกิดความพร้อมในการสอน ตามลำดับ

1.4 การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนในโรงเรียนโพธิสัมพันธ์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ด้านเงื่อนไขคุณธรรม โดยรวมและรายข้อมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามลำดับ 3 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 6 การได้แสดงให้เห็นคุณค่าของความซื่อสัตย์สุจริตในการเรียนการสอนในวิชาของท่าน ข้อ 4 การสอนให้นักเรียนมีความประหยัดในงานที่ท่านมอบหมายให้ทำส่ง และข้อ 1 การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน ตามลำดับ

1.5 การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนในโรงเรียนโพธิสัมพันธ์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

ด้านเงื่อนไขคุณธรรม โดยรวมและรายข้อมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามลำดับ 3 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 6 การได้แสดงให้เห็นคุณค่าของความซื่อสัตย์สุจริตในการเรียน การสอนในวิชาของท่าน ข้อ 4 การสอนให้นักเรียนมีความประหยัดในงานที่ท่านมอบหมาย ให้ทำส่ง และข้อ 1 การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียน การสอนของครูในโรงเรียนโพธิสัมพันธ์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

2.1 ผลการเปรียบเทียบสภาพปัญหาการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ ในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน โรงเรียนโพธิสัมพันธ์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามวุฒิ โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มี นัยสำคัญทางสถิติ

2.2 ผลการเปรียบเทียบการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัด การเรียนการสอน จำแนกตามประสบการณ์ของครูผู้สอน ทั้งโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

ผลการวิจัยที่ได้รับจากการศึกษาสามารถนำมาอภิปราย ได้ดังนี้

1. จากการศึกษาการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน ของครูในโรงเรียนโพธิสัมพันธ์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยรวม พบว่า ครูผู้สอนในโรงเรียนโพธิสัมพันธ์พิทยาคาร มีการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ปรากฏว่า ครูผู้สอน ในโรงเรียนโพธิสัมพันธ์พิทยาคาร มีการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านเงื่อนไขคุณธรรม ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านความมีเหตุผล ด้านการมีภูมิคุ้มกัน ในตัวที่ดี ด้านความมีเงื่อนไขความรู้ และด้านความพอประมาณ ตามลำดับ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนโพธิสัมพันธ์พิทยาคาร มีการประชุม วางแผนยุทธศาสตร์ โดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง ในการจัดการเรียนการสอน และการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ภายในโรงเรียน โดยมีการร่วมมือ จากทุกภาคส่วน ทุกคนมีส่วนร่วมในการวางแผน และการปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญญะรักษ์ คำนวนชัย (2552) ที่ได้ทำการศึกษาการปฏิบัติตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระบุรี พบว่า การปฏิบัติตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระบุรี โดยภาพรวมและรายด้าน

มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับไพฑูรย์ ทองสุข (2556) ซึ่งได้ทำการศึกษาเรื่องของการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการปฏิบัติการสอนวิชาเกษตรของครูเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ พบว่า มีการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการปฏิบัติการสอนวิชาเกษตรอยู่ในระดับมาก รวมไปถึงงานวิจัยของฐิติมน ทองพิมพ์ (2551) ซึ่งได้ศึกษาเรื่อง สภาพการใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ ของครูวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเชียงใหม่ กลุ่มประชากร คือ ครูผู้ปฏิบัติการสอนใน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 70 คน พบว่า สภาพการใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ของครูวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเชียงใหม่ โดยรวมมีค่าเฉลี่ยระดับมาก

1.1 การศึกษาการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครูในโรงเรียน โพรสิสัมพันธพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ด้านความพอประมาณมีการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ครูในโรงเรียน โพรสิสัมพันธพิทยาคาร มีการบริหารทรัพยากรอย่างเหมาะสมและพอประมาณ โดยยึดหลักความพอประมาณในการบริหารจัดการชั้นเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสมศักดิ์ ลาดี (2543) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับการดำเนินงาน โครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี พบว่า การดำเนินงานและการวางแผนงานวิชาการ และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของบุญญะรักษ์ กำนวนชัย (2552) ที่ได้ทำการศึกษา การปฏิบัติตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี พบว่า การปฏิบัติตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สระบุรี ภาพรวมและรายด้านมีการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก

1.2 การศึกษาการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครูใน โรงเรียน โพรสิสัมพันธพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ด้านความมีเหตุผลมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ครูในโรงเรียน โพรสิสัมพันธพิทยาคาร มีการดำเนินงานกิจกรรมต่าง ๆ อย่างมีเหตุมีผล ใช้หลักความมีเหตุผล ดำเนินการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสัญญา จารุจินดา (2551) ซึ่งได้ทำการศึกษาแนวทางการบริหารจัดการในการน้อมนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง สู่การปฏิบัติ ในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน พบว่า แนวทางการบริหารจัดการในการน้อมนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านบริหารงานวิชาการ ด้านบริหารงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล และด้านบริหารงานทั่วไปในภาพรวม อยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ

ตรีศุล พงษ์พันธุ์ (2552) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การดำเนินการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1 พบว่า การดำเนินการบริหารจัดการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.3 การศึกษาการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครูในโรงเรียน โพรสิสัมพันธพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ ครูในโรงเรียน โพรสิสัมพันธพิทยาคารมีการติดตามสถานการณ์ใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา และยังมีการพัฒนาความรู้ ทักษะ ของตนเองอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของตรีศุล พงษ์พันธุ์ (2552) ได้ศึกษาเรื่อง การดำเนินการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1 พบว่า ระดับการดำเนินการบริหารจัดการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสมศักดิ์ ลาดี (2543) ได้วิจัยเรื่อง สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับการดำเนินงาน โครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี พบว่า การดำเนินงานและการวางแผนงานวิชาการและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

1.4 การศึกษาการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครูในโรงเรียน โพรสิสัมพันธพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ด้านความมีใจกล้าหาญ มีความรู้ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ครูในโรงเรียน โพรสิสัมพันธพิทยาคาร ใช้ทักษะความรู้ ตามหลักวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนการดำเนินงานทุกขั้นตอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสัญญา จารุจินดา (2551) ซึ่งได้ทำการศึกษาแนวทางการบริหารจัดการในการน้อมนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน พบว่า แนวทางการบริหารจัดการ ในการน้อมนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านบริหารงานวิชาการ ด้านบริหารงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล และด้านบริหารงานทั่วไปในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของไพฑูรย์ ทองสุข (2556) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง ของการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการปฏิบัติการสอนวิชาเกษตรของครูเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ พบว่า มีการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการปฏิบัติการสอนวิชาเกษตรอยู่ในระดับมาก

1.5 การศึกษาการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครูในโรงเรียน โพรสิสัมพันธพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

ด้านความมีเงื่อนไขคุณธรรม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ครูในโรงเรียน โภธิสัมพันธ์พิทยาคาร มีการส่งเสริมให้นักเรียน ตระหนักถึงการเรียนควบคู่กับคุณธรรม จัดตั้งกฎระเบียบที่เสริมสร้างคุณธรรมแก่นักเรียน และยังคงแทรกคุณธรรมเข้าสู่บทเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจิตติมน ทองพิมพ์ (2551) ซึ่งได้ศึกษาเรื่อง สภาพการใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ ของครูวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเชียงใหม่ พบว่า สภาพการใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ ของครูวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี เชียงใหม่ โดยรวมมีค่าเฉลี่ยระดับมาก และยังคงสอดคล้องกับงานวิจัยของตรีศูล พงษ์พันธุ์ (2552) ที่ทำการได้ศึกษาเรื่อง การดำเนินการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1 พบว่า ระดับ การดำเนินการบริหารจัดการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. เปรียบเทียบสภาพปัญหาการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน โรงเรียน โภธิสัมพันธ์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามวุฒิและประสบการณ์ โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.1 การศึกษาการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน ของครูในโรงเรียน โภธิสัมพันธ์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยจำแนกตามวุฒิการศึกษาของครูผู้สอนในการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครูในโรงเรียน โภธิสัมพันธ์พิทยาคาร โดยรวมมีความแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะครูในโรงเรียน โภธิสัมพันธ์พิทยาคารแม้จะมี วุฒิการศึกษาแตกต่างกัน แต่จากการได้เรียนรู้ด้วยตนเอง การได้รับความรู้จากการวิทยากร และนำสู่ การปฏิบัติจริง จึงทำให้มีความเข้าใจถึงการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้ในการเรียน การสอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศรีเรือน ยิ้มย่อง (2557) ได้ทำการศึกษาการบริหารสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท สิงห์บุรี และอ่างทอง พบว่า การบริหารสถานศึกษาตาม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท สิงห์บุรี และอ่างทอง จำแนกตามวุฒิการศึกษามีสภาพไม่แตกต่างกัน

2.2 การศึกษาการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน ของครูในโรงเรียน โภธิสัมพันธ์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยจำแนกตามประสบการณ์ของครูผู้สอน การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครูในโรงเรียน โภธิสัมพันธ์พิทยาคาร โดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างไม่มี

นัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ครูใน โรงเรียน โทธิสัมพันธพิทยาคาร ได้รับความรู้เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงจากสื่อและแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ มาแล้ว และเมื่อนำมาสู่การปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง ทำให้ครูที่มีประสบการณ์ น้อยเกิดความเข้าใจและสามารถนำความรู้ไปสู่การปฏิบัติได้ ซึ่งสอดคล้อง กับงานวิจัยของศรีเรือน ยิ้มย่อง (2557) ได้ทำการศึกษากาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชยันตา หิงห์บุรี และอ่างทอง พบว่า การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชยันตา หิงห์บุรี และอ่างทอง จำแนกตามประสบการณ์มีสภาพไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ด้านความพอประมาณ สถานศึกษาควรมีการจัดเตรียมความพร้อมเพื่อตอบสนอง นโยบายของโรงเรียน เพื่อที่จะส่งเสริมให้นักเรียน ตระหนักถึงหลักความพอเพียงในการดำเนินชีวิต การใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด ดำเนินกิจกรรมภายใต้ความพอเพียงและ ความพอดี

1.2 ด้านความมีเหตุผล ครูควรจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนเห็นเหตุและ ผลที่เกิดขึ้นอย่างชัดเจน โดยอ้างอิงจากแหล่งที่เชื่อถือได้ มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน อย่างเป็นระบบเพื่อให้การดำเนินงานเกิดประสิทธิภาพมากที่สุด

1.3 ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ควรมีการเสริมสร้างการศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อปลูกฝังให้นักเรียนรู้จักการค้นคว้าข้อมูล ติดตามข่าวสาร ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี

1.4 ด้านความมีเงื่อนไขความรู้ ควรมีการจัดการเรียนการสอน และกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยการบูรณาการความรู้จากหลากหลายสาขา เพื่อให้นักเรียน ได้เกิดพัฒนาการทางด้านความคิด และได้เกิดความรู้ใหม่ ๆ

1.5 ด้านความมีเงื่อนไขคุณธรรม สถานศึกษาควรมีการส่งเสริมให้ครูและนักเรียน ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ภายใต้เงื่อนไขคุณธรรม โดยควรมีการร่วมมือกับชุมชนหรือองค์กรภายนอก ในการปลูกฝังคุณธรรมอย่างสม่ำเสมอ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 เปรียบเทียบการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียน การสอนของครู โดยจำแนกตามขนาดกลุ่มสาระการเรียนรู้

2.2 เปรียบเทียบการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครู โดยจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

2.3 การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครูให้ครอบคลุมทั้งจังหวัด และใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ ผสมกับการวิจัยเชิงปริมาณ

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). *แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้
คณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ตามกฎกระทรวง กำหนด
หลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550.*
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กันยา สุวรรณแสง. (2542). *จิตวิทยาทั่วไป*. กรุงเทพฯ: อักษรพิทยา.
- คณะกรรมการสภาวิจัยแห่งชาติ สาขาเศรษฐศาสตร์. (2546). *เศรษฐกิจพอเพียงของในหลวงกับ
การวิเคราะห์ความหมายของนักเศรษฐศาสตร์*. กรุงเทพฯ: คณะกรรมการสภาวิจัย
แห่งชาติ สาขาเศรษฐศาสตร์ สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
- คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง. (2547). *ประมวลคำในพระบรมราโชวาท
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ตั้งแต่พุทธศักราช 2493-2546 ที่เกี่ยวข้อง
กับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนา
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
- จารุณี เพชรเมือง. (2550). *คุณภาพชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงและคุณภาพชีวิตในการทำงาน
ของพนักงาน บริษัท ทีเคเค โลจิสติกส์ จำกัด*. ปรียญานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต,
สาขาวิชาการจัดการทั่วไป, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.
- จำเนียร ศิลปานิช. (2538). *หลักและวิธีการสอน*. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมอาชีพะ.
- ฉลองภพ สุสังกร์กาญจน์. (2549). *การบริหารเศรษฐกิจตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง.
ใน เอกสารประกอบการวิจัยประจำปีสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย.*
ม.ป.ท.
- ชมพู่ บุญมี. (2557). *การศึกษายทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัด
การเรียนรู้ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วน
จังหวัดชลบุรี*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา,
คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ฐิติมน ทองพิมพ์. (2551). *สภาพการใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ ของครู
วิทยาลัยเกษตร และเทคโนโลยีเชียงใหม่*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต,
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- ณัฐพงษ์ ทองภักดี. (2540). ประเทศไทยในทศวรรษหน้า: วิสัยทัศน์ของ NIDA แนวคิด
การพัฒนาเศรษฐกิจ. ใน เอกสารประกอบการสัมมนาทางวิชาการ เนื่องในวาระครบรอบ
30 ปี แห่งการสถาปนาสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ม.ป.ท.
- ณัฐพงษ์ ทองภักดี. (2555). *ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง: ความเป็นมาและความหมาย*.
กรุงเทพฯ: ส เจริญการพิมพ์.
- ตรีศูด พงษ์พันธุ์. (2552). *การดำเนินการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรีเขต 1*.
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย,
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- ถวัลย์ มาศจรัส. (2550). *MODEL การจัดการเรียนรู้ ตามปรัชญาพระราชทาน เศรษฐกิจพอเพียง*.
กรุงเทพฯ: ชารอักษร.
- ถวิล ประเสริฐศรี. (2547). *การศึกษายาบาทผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในการส่งเสริม
วิจัยในชั้นเรียนเขตการศึกษา 11. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล*.
- ทิสนา แจมมณี. (2548). *รูปแบบการเรียนการสอน: ทางเลือกที่หลากหลาย*. กรุงเทพฯ:
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธนุ ชมพูนาม. (2550). *คุณภาพชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงและคุณภาพชีวิตในการทำงาน
ของข้าราชการกรมการขนส่งทางบก. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต,
สาขาวิชาการจัดการทั่วไป, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม*.
- นรินทร์ เชาว์ประสิทธิ์. (2545). *การศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหาร
สถานศึกษาแกนนำปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้กับ โรงเรียนประถมศึกษาศึกษาปกติ ในสังกัด
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร
มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏ
พระนครศรีอยุธยา*.
- นันทิดา คำเชื่อน. (2553). *ศึกษาการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียน
การสอนของพนักงานครูใน โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี*.
งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์,
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นิคม มุสิกคามะ. (2542). *ทฤษฎีใหม่ในหลวง ชีวิตที่พอเพียง*. กรุงเทพฯ: ร่วมด้วยช่วยกัน.

- เนตรนภา บุญเพ็ชร. (2556). การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินกิจกรรมตามโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบปี 2555. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาพัฒนศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญญะรักษ์ คำนวนชัย. (2552). การปฏิบัติตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระบุรี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- ประกอบ ประพันธ์วิทยา. (2527). ทักษะและเทคนิคการสอน. กรุงเทพฯ: ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏพระนคร.
- ประเวศ วะสี. (2541). ยุทธศาสตร์ชาติเพื่อความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจสังคม และศีลธรรม. กรุงเทพฯ: หมอชาวบ้าน.
- ปราโมทย์ ตรีहरา. (2531). การศึกษาปัญหา สาเหตุการเกิดปัญหา และการแก้ไขปัญหาในการใช้หลักสูตรวิชาเคมี ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนรัฐบาล สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 10. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปริยานุช พิบูลสรารุช. (2550). การขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา. กรุงเทพฯ: โครงการวิจัยเศรษฐกิจพอเพียง สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์.
- เปรม คำภีระแปง. (2543). ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเศรษฐกิจแบบพอเพียงตามแนวทฤษฎีใหม่ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ของผู้นำท้องถิ่นในจังหวัดพิษณุโลก. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- พัฒนาภรณ์ ฉัตรวิโรจน์. (2545). บทบาทของครูในการส่งเสริมความรู้เศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาสังคมวิทยาการพัฒนา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- เพียงฤทัย ทิสนุ่น. (2550). คุณภาพชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง และคุณภาพชีวิตในการทำงานของข้าราชการกรมศุลกากร. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการทั่วไป, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.
- ไพฑูรย์ ทองสุข. (2556). การนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการปฏิบัติการสอนวิชาเกษตรของครูเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดสุรินทร์. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร, บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

- ภัทรวิณี กิจสนธิ์. (2556). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับคุณภาพชีวิตการทำงานและประสิทธิผลการปฏิบัติงานของพนักงานในนิคมอุตสาหกรรมแห่งหนึ่งจังหวัดฉะเชิงเทรา. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์, วิทยาลัยบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- มาณะ จิตตะสังคะ. (2537). องค์การเอกชนกับการพัฒนาชนบท. กรุงเทพฯ: คณะวิชาการส่งเสริมเกษตรและสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- มาลี บุญเกตุ. (2546). การศึกษาการบริหารงานสู่ความเป็นเลิศ: กรณีศึกษาโรงเรียนเจียไช้อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เขาวานตร อินทร์สำเภา. (2557). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูประถมศึกษาด้วยกระบวนการไตร่ตรองการสอนเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- รัชดา ทองสุข. (2552). การรับรู้การบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหาร สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- วีระ ปิ่นทรัพย์. (2551). การศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงของครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุททหระสงคราม อำเภอเมืองสมุทรสงคราม. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- ศรีเรือน ยิ้มย่อง. (2557). การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาศัยนาท สิงห์บุรีและอ่างทอง. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สดศรี สฤษดิ์วงศ์. (2549). คำพ่อสอน ประมวลพระบรมราโชวาทและพระราชดำรัสเกี่ยวกับความสุขในการดำเนินชีวิต. ใน ประมวลพระบรมราโชวาทและพระราชดำรัสเกี่ยวกับความสุขในการดำเนินชีวิต. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์กรุงเทพ.

- สมจิตร อุดม. (2547). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหาร โรงเรียนเอกชนระดับ
ประถมศึกษา ในภาคใต้*. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุสิตบัณฑิต, สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สมดี สมพวงภักดี. (2550). *สภาพการดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามการรับรู้
ของผู้บริหารและครูผู้สอน ใน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
อุดรธานี*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา,
บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- สมศักดิ์ ลาดี. (2543). *การศึกษาการดำเนินงาน โครงการเศรษฐกิจพอเพียงใน โรงเรียน
สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต,
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สัญญา จารุจินดา. (2551). *แนวทางการบริหารจัดการในการน้อมนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง
สู่การปฏิบัติใน โรงเรียนประถมศึกษา อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน*.
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย,
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย. (2549). *เศรษฐกิจพอเพียง ร่วมเรียนรู้ สานข่าย ขยายผล*.
กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2550). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10*. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2555). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบเอ็ด (พ.ศ. 2555-2559)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการ
พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- สำนักพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษาและกิจการพิเศษสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2550).
ยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา (2550-2554).
กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- สุดา จุลเสวก. (2550). *การวิจัยการติดตามประเมินผลการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
มาประยุกต์ใช้ในสถานศึกษา เขตตรวจราชการที่ 13 ปีการศึกษา 2550*. นครราชสีมา:
สำนักผู้ตรวจราชการประจำการตรวจราชการที่ 8.
- สุนทร กุลวัฒน์วรพงศ์. (2544). *ตามรอยพระราชดำริ เศรษฐกิจพอเพียง-ทฤษฎีใหม่*. กรุงเทพฯ:
ดวงกมลสมัย.

- สุเมธ ตันติเวชกุล. (2541). *การดำเนินชีวิตในระบบเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ*.
 กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สุรเกียรติ์ เสถียรไทย. (2542). *ทฤษฎีใหม่ในหลวง ชีวิตที่พอเพียง*. กรุงเทพฯ: ร่วมด้วยช่วยกัน.
- สุริพร เอื้อยถาวร. (2550). *การบูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้: กรณีศึกษา
 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ หอวัง นนทบุรี*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต,
 สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เสาวลักษณ์ มาพร. (2551). *ความพร้อมในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดการศึกษา
 ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1*. วิทยานิพนธ์
 ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย,
 มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อภิชัย พันธเสน และคณะ (2549). *สังเคราะห์องค์ความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง*. กรุงเทพฯ:
 สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- อนุสรณ์ ประสารภักดิ์. (2555). *การบริหารสถานศึกษาตาม แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหาร
 สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร
 มหาบัณฑิต, สาขาวิชาบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏ
 พิบูลสงคราม.
- Brook, F. (1986). *Relationships school effectiveness and the perceptions of teachers on leadership
 effectiveness and school climate*. New York: Harper Row.
- Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of psychological testing* (5th ed.). New York: Haper & Collins.
- Fetcher, C. L. (1986). *The role of high school department chairpersons in a large urban
 school system*. Chicago: Ronald Mc Nelley.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities.
Educational and Psychological Measurement, 30(3), 607-610.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือในการวิจัย
- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ
- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

(สำเนา)

ที่ ศธ.6218.8/ ว.0187

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

14 กันยายน 2559

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือในการวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. เค้าโครงการวิจัย
2. เครื่องมือในการวิจัย

ด้วย นายประวัตินาถน อภิชาติ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา รหัส 58920403 ได้รับความเห็นชอบให้ทำงานนิพนธ์ เรื่อง การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครู ในโรงเรียนโพธิสัมพันธ์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยอยู่ในความควบคุมดูแลของ ดร.ชัยพนธ์ รังงาม เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ ภาควิชาการบริหารการศึกษา มีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือของนิสิตในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

สุเมธ งามกนก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ 0-3810-2052

โทรสาร 0-3874-581

(สำเนา)

ที่ ศธ.6218.8/ ว.0188

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

17 กันยายน 2559

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ

เรียน

ด้วย นายประวัตินาถน อภิชาติ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา รหัส 58920403 ได้รับความเห็นชอบให้ทำงานนิพนธ์ เรื่อง การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครู ในโรงเรียน โพรสิสัมพันธ์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยอยู่ในความควบคุมดูแลของ ดร.ชัยพนธ์ รักงาม เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ ภาควิชาการบริหารการศึกษา มีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์จากท่าน เพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

สุเมธ งามกนก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ 0-3810-2052

โทรสาร 0-3874-581

(สำเนา)

ที่ ศธ.6218.8/ ว.0189

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

19 กันยายน 2559

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน

ด้วย นายประวัตินาถน อกิชาติ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา รหัส 58920403 ได้รับความเห็นชอบให้ทำงานนิพนธ์ เรื่อง การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครู ในโรงเรียนโพธิสัมพันธ์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยอยู่ในความควบคุมดูแลของ ดร.ชัยพนธ์ รังงาม เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ ภาควิชาการบริหารการศึกษา มีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์จากท่าน เพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

สุเมธ งามกนก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ 0-3810-2052

โทรสาร 0-3874-581

ภาคผนวก ข

การวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครูใน โรงเรียน โพรสิสัมพันธพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี เขต 18

ตารางที่ 14 ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
1.	.76	21.	.78
2.	.75	22.	.75
3.	.82	23.	.87
4.	.76	24.	.78
5.	.93	25.	.84
6.	.80	26.	.79
7.	.78	27.	.86
8.	.80	28.	.80
9.	.77	29.	.84
10.	.77	30.	.87
11.	.81	31.	.81
12.	.89	32.	.79
13.	.80	33.	.88
14.	.81	34.	.75
15.	.79	35.	.81
16.	.75	36.	.80
17.	.87	37.	.78
18.	.81	38.	.75
19.	.84	39.	.78
20.	.85	40.	.81

หมายเหตุ ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .81

ภาคผนวก ค
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครู
ในโรงเรียนโพธิสัมพันธ์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

จุดมุ่งหมาย

เพื่อศึกษาสภาพการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน
ของครูในโรงเรียนโพธิสัมพันธ์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นเรื่องการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจ
พอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครูในสถานศึกษา โดยแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่
ด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ด้านเงื่อนไขความรู้
ด้านเงื่อนไขคุณธรรม ขอความอนุเคราะห์ให้ผู้ตอบแบบสอบถามพิจารณาว่าสภาพการนำหลัก
ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครู ในแต่ละด้านมีการปฏิบัติอยู่ใน
ระดับใด

2. ข้อมูลที่ได้รับจากแบบสอบถามนี้ จะเป็นประโยชน์ในการรู้สภาพในการนำหลัก
ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครู ซึ่งจะเป็นแนวทางการพัฒนา
การดำเนินงานตามปรัชญา แนวคิด เศรษฐกิจพอเพียง ดังนั้นขอให้ผู้ตอบแบบสอบถามตอบ
แบบสอบถามให้ตรงกับความจริงมากที่สุด

ขอขอบพระคุณในความกรุณาของท่านมา ณ โอกาสนี้

นายประวัตินาสัน อภิชาติ

นิติระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครู
ในโรงเรียนโพธิสัมพันธ์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี เขต 18

.....

1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาสภาพการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครูในโรงเรียนโพธิสัมพันธ์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี เขต 18
2. แบบทดสอบฉบับนี้มีทั้งหมด 2 ตอน คือ
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครูในโรงเรียนโพธิสัมพันธ์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18
3. ขอความอนุเคราะห์ผู้กรอกแบบสอบถามโปรดกรอกแบบสอบถามตามความเป็นจริงมากที่สุด

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () หน้าข้อความที่ตรงกับท่านให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริง ดังนี้

1. วุฒิการศึกษา
 - () ปริญญาตรี
 - () สูงกว่าปริญญาตรี
2. ประสบการณ์ในการทำงาน
 - () ต่ำกว่า 5 ปี
 - () 5-10 ปี
 - () มากกว่า 10 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครูในสถานศึกษาที่ผู้ตอบแบบสอบถามสังกัด

คำชี้แจง โปรดตอบคำถามโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงให้ตรงกับระดับการปฏิบัติที่เป็นจริงเกี่ยวกับการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนของท่าน โดยมีลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert, 1967) ดังนี้

- 5 หมายถึง การปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง การปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง การปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง การปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง การปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครูในสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
1. ด้านความพอประมาณ					
1.1 ท่านมอบหมายงานให้นักเรียนทำตามความสามารถและเหมาะสมกับฐานะของนักเรียน					
1.2 ท่านได้จัดเตรียมสื่อการสอนได้เหมาะสมกับนักเรียนที่ท่านสอน					
1.3 ท่านจัดกิจกรรมให้นักเรียนปฏิบัติได้อย่างเหมาะสมกับรายวิชาไม่มากหรือน้อยเกินไป					
1.4 ท่านเตรียมความพร้อมของผู้เรียนก่อนการสอนอย่างเหมาะสมเสมอ					
1.5 ท่านจัดเตรียมเนื้อหาสาระและเอกสารประกอบการสอนได้สอดคล้องและเหมาะสมกับระดับที่ท่านสอน					
1.6 ท่านจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ตามระยะเวลาที่กำหนดและมีความสอดคล้องเหมาะสม					
1.7 ท่านได้จัดหาหรือจัดเตรียมความพร้อมตามนโยบายที่โรงเรียนท่านมีเพื่อจัดการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม					
1.8 ท่านศึกษาหลักสูตรเพื่อการวางแผนการสอนและการจัดกิจกรรมการสอนอย่างเหมาะสม					

การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ ในการจัดการเรียนการสอนของครูในสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
1.9 ท่านจัดกิจกรรมการเรียนรู้นอกสถานที่ตามโอกาสที่เอื้ออำนวย และเหมาะสม					
2. ด้านความมีเหตุผล					
2.1 ท่านพิจารณาการจัดกิจกรรมการสอนวิชาของท่านสอดคล้อง กับสถานที่ที่มีในโรงเรียน					
2.2 ท่านใช้หลักของการประหยัดในการเตรียมสื่อการสอน เหมาะสมมีคุณภาพตามระดับที่ท่านสอน					
2.3 ท่านนำบันทึกหลังการสอนที่ผ่านมาเป็นข้อมูลในการพัฒนา การจัดการเรียนการสอน					
2.4 ท่านศึกษาหลักสูตรวัตถุประสงค์การสอนอย่างรอบคอบ ก่อนจัดการเรียนการสอน					
2.5 ท่านจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการสอน ที่ได้เตรียมไว้					
2.6 ท่านให้นักเรียนจัดเก็บเก้าอี้และอุปกรณ์ให้เรียบร้อย หลังการสอนทุกครั้ง					
2.7 ท่านทำการพิจารณาอย่างรอบคอบและคำนึงถึงผลที่จะตามมา ทุกครั้งก่อนที่จะทำการจัดการเรียนการสอน					
3. ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี					
3.1 ท่านได้นำบันทึกการสอนมาใช้เป็นข้อมูลในการประเมิน ผลการสอนเพื่อพัฒนาการสอนของท่านเสมอ					
3.2 ท่านแสวงหาความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการสอนเสมอ					
3.3 ท่านได้เตรียมห้องเรียนและสถานที่ที่ใช้ในการสอนไว้ล่วงหน้า					
3.4 ท่านทบทวนและเตรียมความรู้ในวิชาที่ท่านสอนอยู่เสมอ					
3.5 ท่านได้จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์และสื่อที่ใช้ในการสอนไว้ล่วงหน้า					
3.6 ท่านสร้างภูมิคุ้มกันให้นักเรียนโดยการปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดี ในเรื่องของความมีเหตุผล ขยัน ประหยัด เสียสละ สามัคคี และบำเพ็ญประโยชน์เพื่อส่วนรวม					

การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ ในการจัดการเรียนการสอนของครูในสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
3.7 ท่านได้เข้ารับการอบรมทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนเสมอ					
3.8 ท่านสอดแทรกแนวคิดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและยกตัวอย่างในการสอนเสมอ					
3.9 ท่านได้ทำบันทึกก่อนการสอนทุกครั้งเพื่อให้เกิดความพร้อมในการสอน					
4. ความมีเงื่อนไขความรู้					
4.1 ท่านมีความรู้อย่างเพียงพอสำหรับการสอนและเพิ่มพูนความรู้อยู่เสมอ					
4.2 ท่านมีการแสวงหาความรู้และจัดองค์ความรู้ของท่านอย่างเป็นระบบและทันสมัย					
4.3 ท่านนำความรู้และเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในกระบวนการเรียนการสอน					
4.4 ท่านสามารถใช้ความรู้ของท่านอย่างเต็มที่ในการจัดการเรียนการสอน					
4.5 ท่านศึกษาหลักและแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและติดตามการประยุกต์ใช้ทั้งในชีวิตประจำวันและการสอนอย่างต่อเนื่อง					
4.6 ท่านส่งเสริมและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนใช้แหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ที่หลากหลาย					
4.7 ท่านเชื่อมโยงความรู้ที่เกี่ยวข้องในวิชาที่ท่านสอนกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง					
5. ความมีเงื่อนไขคุณธรรม					
5.1 ท่านปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน					
5.2 ท่านสอดแทรกความรู้เรื่องคุณธรรม จริยธรรมในกระบวนการเรียนการสอน					
5.3 ท่านยกย่องและชมเชยนักเรียนที่ประพฤติปฏิบัติตนดีในการเรียนในวิชาที่ท่านสอนเสมอ					

การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ ในการจัดการเรียนการสอนของครูในสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
5.4 ท่านสอนให้นักเรียนมีความประหยัดในงานที่ท่านมอบหมายให้ทำส่ง					
5.5 ท่านจัดให้นักเรียนได้ทำงานเป็นกลุ่มเพื่อเรียนรู้เรื่อง ความสามัคคี ความเสียสละและการทำงานร่วมกันอย่างมีความสุข					
5.6 ท่านได้แสดงให้เห็นคุณค่าของความซื่อสัตย์สุจริตในการเรียนการสอนในวิชาของท่าน					